

Naloga članov sindikata je sprovajanje splošne politike

Nekih novih nalog za delo sindikalnih organizacij pravzaprav ni. Pred članstvom sindikalnih organizacij stojijo torej iste naloge, kot so bile v preteklosti, razlika je le v tem, da jih bo treba dosledneje izvajati. Gre torej za to, da sindikati poživijo tisto delo, ki je v njihovem prizadevanju doslej bilo običajno potisnjeno na stran.

Ce hočemo sedaj izpopolniti delovne načrte v sindikalnih organizacijah, moramo vedeti, kaj je v tem delu bilo doslej narobe, kaj je manjkalo.

Sindikalne organizacije so zato slabo delale, ker so svoje delovanje skrčile na ozke sindikalne probleme. Redkokoli je bilo na sindikalnih sestankih govora o čem drugem, kot o izključno sindikalnih zadevah, bodisi organizacijske ali kake druge oblike. Ravno to zmanjševanje delovnega področja sindikalnih organizacij je glavna napaka preteklosti.

Bodoče naloge članov sindikata so torej iste, kot so naloge vsakega člana SZDL. Sindikalne organizacije morajo voditi splošno politiko, zanimati se morajo za vse probleme, za vsa vprašanja. Na sestankih ne smejo govoriti samo o samoupravljanju, temveč o vsem, kar bo pospešilo naš socialistični razvoj. Delavci morajo poznati vse komunalne probleme, vedeti morajo tudi za probleme kmetijstva. Taka vloga sindikatov je bila postavljena že davno, toda sindikalne organizacije je niso razumele. Splošno skrb so prepustile delavskim svetom.

Druga naloga sindikalnih organizacij je demokratizacija odnosov in vzgoja kadrov. Vloga sindikata se je z razvojem družbenega samoupravljanja demokratizirala sama po sebi. Toda kljub demokratizaciji ne bomo imeli mnogo bolj-ših uspehov, če ne bomo usposobili ljudi. Ljudem je treba najprej objasniti našo državno ureditev in ko bodo to razumeli, potem bodo tudi te naloge veliko lažje izvrševali, potem bo demokratizacija šele prišla do izraza.

Kadar bo ljudem jasno, kako nastaja narodni dohodek, kako je država urejena, ko bodo vedeli na kak način je mogoče doseči višjo življenjsko raven, potem se bo prizadevanje ljudi, da to tudi ustvarijo, znatno povečalo.

Vsak delovni človek mora enkrat zvedeti, zakaj plač ne gre kar tako »na pamet«² zviševati. Predočiti mu je treba, da je v predvojni državi vladala brezposelnost in da je tudi zaradi tega bilo potrebno graditi industrijo, ker v nasprotnem primeru bi bila brezposelnost še večja. Država mora skrbeti, da bo vsako leto toliko in toliko novih delovnih mest, da bodo ljudje zaslužili svoj kruh. Razvoj življenjske ravni je pri nas isti, kot drugje. Iz nekdanje zaostale države ni mogoče čez noč narediti državo z visokim organskim sestavom. Skupnost v naši državi naredi letno toliko in toliko dohodka in ta dohodek je mogoče potem razdeliti v razne panoge. V prvi vrsti so izdatki za obrambno sposobnost ljudske armade. To je nujnost. Mi moramo dati visoke zneske za oborožitev, čeprav bi nam bilo ljubše, če bi imeli le nekaj enot Ljudske milice za vzdrževanje reda.

Drugo je državni aparat. Mi moramo imeti sodišča, šole, bolnice; moramo imeti v oskrbi zdravstvene ustanove, komunalne ustanove itd. Vse to moramo imeti na osnovne stvari, ki bi morale biti delovnim ljudem splošno znane. Toda žalostno je, da so med nami ljudje, ki mislijo, da je pomanjkanje denarja zaradi tega, ker je državni denarni zavod malomaren in ga ne natiska več. Seveda je take zadeve treba na primeren način obravnavati. Kompletirana predavanja, pri katerih se predavatelj sam poti, tudi niso vredna ničesar. Govoriti je treba o teh stvarih tako, da bo vsak razumel in obdržal v spominu.

Tovariš Tito je na nedavni plenumi sindikata Jugoslavije dejal, da je treba prenehati s prakso, ko so se sindikalne organizacije ukvarjale z drobnarijami. Vloga sindikatov je danes težja. V današnjem razvoju gospodarstva morajo biti sindikati družbena kontrola.

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA IN ŠOŠTANJSKEGA OKRAJA

Celje, petek 2. julija 1954

LETO VII. — ST. 26 — CENA 10 DIN
Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Tone Maslo. Uredništvo: Celje, Titov trg 1. Pošt. pred. 125. Tel. 20-07. Ček. račun 620-T-230 pri NB FLRJ v Celju. Tisk Celjske tiskarne. Četrletna naročnina 125, polletna 250, celoletna 500 din. Izhaja vsak petek. Poština plačana v gotovini.

Obisk Novogoričanov — nepozaben dogodek za Laško in okolico

POSEBNI VLAK JE PRIPELJAL 600 GOSTOV SLOVENSKEGA PRIMORJA. — LAŠČANI TAKO LEPE PRIREDITVE NE POMNIJO. — SREČANJE DRUŠTEV SVOBOD JE OBISKAL PREDSEDNIK GLAVNEGA ODBORA DPD SVOBOD TOV. IVAN REGENT. — GOSTI SO IZ LAŠKEGA ODNESLI NAJLEPŠE VTISE.

Zadnje dni pred nedeljo je bilo Laško prizorišče vnetih priprav za sprejem gostov iz Nove Gorice, od koder so pred letom dni laški rudarji odnesli najlepše vtise. Mesto je bilo v zastavah, vencih, slavlolikih in pozdravnih napisih.

Ze zgodaj zjutraj je bilo v Laškem vse na nogah. Godba Svobode »Dušana Poženela«² je pričakala še vlak, ki pripelje iz Celja. S tem vlakom je prišlo precej ljudi na slovesnost v Laško, med njimi tudi godba iz Prebolda. Mesto je bilo že ob zgodnji uri polno okoličanov, ki so prišli, da bi sodelovali in pozdravili goste sončne Primorske.

VAL NAVDUŠENJA OB PRIHODU NOVOGORIČANOV

Pred sedmo uro se je pred železniško postajo in vzdolž ceste do mostu nabralo veliko število Laščanov, gostov bližnje celjske okolice, šolske mladine, rečiških rudarjev, pripadnikov predvojske vzgoje, članov telovadnih in kulturnih organizacij itd. Točno 2 mi-

bin Medved, predsednik okrajnega komiteja ZKS iz Nove Gorice Martin Grajš in še mnogi drugi ugledni gostje.

Ob 12. uri so imeli gostje v raznih gostinskih obratih kosilo. Po kosilu ob 15. uri so se spet začeli zbirati na prireditvenem prostoru v parku.

VELIČASTNA KULTURNA MANIFESTACIJA V DUHU BRATSTVA MED ŠTAJERSKO IN PRIMORSKO

Okoli 3000 ljudi je bilo na prireditvenem prostoru, ko so člani Svobode iz Nove Gorice začeli izvajati pevski program. Redkokdaj imamo priliko slišati tako množično in tako dobro uvežbano pevsko skupino. V prvi točki so s pesmijo pozdravili goste laški pionirji pod vodstvom dirigenta Goriča. Za njimi so v več kot dve uri trajajočem programu nastopali člani Svobode iz Nove Gorice, bodisi združeno, bodisi deljeno v moški ali ženski pevski zbor. Kaže, da so se za gostovanje v Laškem še posebej pripravljali, saj so zapeli poleg številnih

Srečanje »Svobod«² iz Nove Gorice in Laškega je obiskal predsednik Glavnega odbora zveze »Svobod«² tovariš Ivan Regent, ki ga na sliki vidimo pri ogledu mesta Laško

nuti čez sedmo je na postajo pripeljal bogato ozaljšani vlak. Ves prostor okoli postaje je odmeval v navdušenem vzklikanju, pozdravljanju in zvokih godb. Znanci srečanja pred letom dni v Gorici so se veselo pozdravljali, si stiskali roke in si želeli dobrodošlico.

Gostje pomešani z domačini so potem z zastavami na čelu in ob zvokih koračnic odšli s postaje v mesto. Na obeh straneh ceste so Laščani v špalirju vzklikali primorskim bratom. Povorka se je ustavila pred hotelom Henke. Le tam je stal majhen govorništvo, kjer je goste iz Nove Gorice pozdravil predsednik rečiške Svobode Dragar Ludvik. Prav tako je želel dobrodošlico primorskim bratom predsednik občinskega odbora tov. Vodovnik, nato še direktor Rudnika Laško inž. Peperko ter predsednik laške Svobode Toman.

Zahvalo za prisrčni sprejem in pozdrave primorskega delovnega ljudstva je izrazil predsednik Svobode iz Nove Gorice tov. Simuniti, nato še predsednik mestne občine Nova Gorica tov. Gabrijelčič, ki je sporočil, da so pripeljali s seboj za laške otroke 800 kg sladkih gorških češenj. Zelo ganljiv je bil pozdrav mlade Primorke v narodni noši.

Izpred hotela Henke se je nato razvrstila povorka po mestu. Laščani so se priključili gostom. Skupina fantov, žena in deklet iz Laškega v slovenskih narodnih nošah je vzel medse deklet v primorski narodni noši. Povorka se je pomikala do konca Marijagraške ceste. Tam se je obrnila in šla nazaj do parka za telovadnim domom ob Savinji. Vso pot so Laščani pozdravljali goste in jim metali rože skozi okna.

V zdraviliškem parku je bil urejen velik oder, pred njim klopi, v senci košatih kostanjev pa paviljoni, mize in klopi. Utrujen od vožnje so se gostje posedli po klopih in poslušali koncert, ki so ga izvajale godbe iz Laškega, Prebolda in Nove Gorice. Mnogi so odšli po mestu in si ogledali zgodovinski muzej, nekateri so se povzpeli na stari grad, od koder so ogledovali lepo laško okolico, nekateri pa so izkoristili priliko in se okopali v termalni laški vodi.

Okoli desete ure dopoldne je v Laško prišel predsednik Glavnega odbora DPD Svoboda tov. Ivan Regent s soprogo. Spremljali so ga vidni predstavniki množičnih organizacij in ljudske oblasti: zvezni ljudski poslanec Helena Borovšak, podpredsednik okraja Celje Miro Cvenk, predsednik OSS Celje Al-

Družbeni plan in proračun celjske občine kljub poplavi sprejeta v nezmanjšanem merilu

V torek je bila III. seja Ljudskega odbora mestne občine Celje. Poleg občinskih odborov so bili na seji zvezna ljudska poslanka tov. Franc Leskošek in Franc Simonič ter predsednik OLO tov. Riko Jerman. Sejo je vodil predsednik občine tov. Fedor Gradišnik, ki je najprej podal poročilo o poplavi, nakar je obrazložil glavne instrumente letošnjega družb. plana in prorač. za mesto Celje.

Volivci Celja so družbeni plan in proračun pretresali na zborih volivcev, objavljen pa je bil tudi v Biltenih mestne občine št. 12—13 in 14—15, zato podrobnih postavk iz plana ne objavljamo. Volivci na zborih volivcev, kakor tudi odborniki so se zedinili, da se družbeni plan kljub poplavi, ki je mesto občutno prizadela, ne zmanjša. V družbenem planu je močno poudarjena gradbena dejavnost stanovanjskih objektov, pospeševanje industrijske proizvodnje ter vzdrževanje in gradnja komunalnih naprav. Povsod so se volivci s tem strinjali, le tu in tam so iznašli očitke, da je na razpolago premalo sredstev za graditev novih šolskih poslopj, katerih v Celju občutno primanjkuje. Tudi odborniki so uvideli, da so velike potrebe po šolskih prostorih, toda prišli so do zaključka, da za gradnjo šol nima mestna občina dovolj sredstev in bi v tem primeru bil ogrožen napredek mesta na ostalih področjih. Problem šolstva bosta morala čim prej rešiti okrajni ljudski odbor in mestna občina skupno, ker prihaja v srednje šole tudi mladina iz okraja. Orientirati se bo treba predvsem na gradnjo gimnazij in srednjih šol. Ko bodo zgra-

jene le-te, bo hkrati tudi osnovnošolska mladina dobila dovolj šolskih prostorov.

Odborniki so odobravalii zlasti postavke za gradnjo stanovanjskih hiš. Vendar pa zaenkrat še ne bodo mogli ublažiti stanovanjske stiske v Celju. Zato bi bilo koristno, da tudi delovni kolektivi sami začnejo v okviru možnosti z gradnjo stanovanj za delavce. Da bi pospešili gradnjo, bo mestna občina dajala tudi kredit zasebnikom, ki so začeli graditi hišice. Odbornik Presinger je predlagal naj bi v bodoče gradili čim več enosobnih stanovanj, ker je za taka stanovanja okrog 70% prosilcev. Njegov predlog, da bi naj bila stanovanja čim bolj preprosta, ker so cenejša, so zavrnili. Enostavna stanovanja so sicer cenejša, vendar se mora upoštevati, da se stanovanja grade za daljšo dobo in morajo zato odgovarjati higienskim pogojem ter perspektivi višjega standarda.

Zvezni poslanec tov. Franc Leskošek je v razpravi dejal, da je Celje doseglo v razvoju mesta in industrije že lepe uspehe ter da so sredstva za industrijo, prosveto in družbeni standard v družbenem planu pravilno razporejena, kar bo Celju zagotovilo še večji razvoj. Družbeni plan je borben in predstavlja napredek, je dejal tov. Leskošek, veseli me, da ga kljub nesreči, ki je prizadela Celje, niste zmanjšali, zato je prav, da ta plan sprejmete in se skupno z delovnimi ljudmi v Celju borite, da se tudi realizira.

Odborniki so nato soglasno sprejeli družbeni plan in proračun.

Sprejeta pomoč naj pospeši regulacijo Savinje in pritokov

Na seji so tudi obravnavali zadnjo poplavo, ki je celjskemu gospodarstvu napravila občutno škodo. Predsednik občine tov. Fedor Gradišnik je v daljšem poročilu nanizal vse bistvene dogodke v zvezi s poplavo in seznanil odbornike, kako se je razdelila sprejeta pomoč.

Od poplavljenih stanovanj je že 282 stanovanj obnovljenih ter se je že v nje vsekilo 248 strank. Popraviti pa bo treba še 238 stanovanj. Komisija za pomoč poplavljenecem je sprejela 5.155 oblek, 245 kom. sobne opreme, 5891 kom. perila, 2700 parov čevljev, 5650 kom. jedilnega pribora, 405 m tekstilnega bla-

ga, 346 kg tekstilnih odpadkov, 91 kom. galanterijskega blaga ter 14.764 kg prehranbenih predmetov. Prizadejim prebivalcem pa je razdelila 245 kom. sobne opreme, 5720 kom. perila, 4882 oblek, 2676 parov čevljev, 5650 kom. jedilnega pribora, 37 m tekstilnega blaga, 225 kg tekstilnih odpadkov, 91 kom. galanterijskega blaga, 14.030 kg prehranbenih artiklov ter 1290 toplih obrokov hrane. Komisija je sprejela in razdelila tudi 531 kosov pohištva.

Dennarnih sredstev so zbrali 11.745.138 din ter jih razdelili 5.446.986 din med najpotrebnejše. Podroben pregled te razdelitve bomo objavili v prihodnji številki našega lista. Škoda, ki jo je povzročila poplava, je komisija ocenila na 3 milijarde 192 milijonov dinarjev, regulacija Savinje in pritokov pa bi stala približno 1 milijardo 84 milijonov din. Zato je regulacija Savinje in pritokov neodložljiva. S sprejeto pomočjo in ob podpori republiškega in zveznega izvršnega sveta naj bi takoj pričeli z začetnimi regulacijskimi deli. Zato so sprejeli sklep, da mestni gospodarski svet takoj skliče odbor za regulacijo Savinje, ki bo izdelal regulacijski načrt, katerega bodo nato predložili republiškemu svetu v razpravo.

Občni zbor Društva prijateljev mladine

V docela polni vrtni dvorani hotela Evrope so se dne 28. junija t. l. zbrali člani Društva prijateljev mladine v Celju k svojem drugemu občnemu zboru. Od 1300 vpisanih članov je bila navzoča dobra desetina. To je sicer malo, a vendar lepo število ljudi, ki se zaveda eno izmed najvažnejših nalog socialistične družbe, da skrbi za pravilno in progresivno vzgojo naše mladine ter pomaga staršem, vzgojiteljem in mladini sami v stremljenju za njeno lepšo in srečnejšo bodočnost.

Obširno in bogato poročilo društvenega predsednika prof. Bojana Luznerja je obsegalo uspehe društvenega delovanja v pretekli poslovni dobi in nanašalo mnoge probleme, ki jih društvo namerava reševati v bodoče. Kljub temu, da so bili že doslej doseženi lepi uspehi, saj ima društvo za sabo velikopotezno prireditev Novoletne jelke, prireditev vzgojnega tedna za starše, nadzor nad otroškimi igrišči, pionirski praznik na Titov rojstni dan in pripravo prostorov za Vzgojno svetovalnico, se smatrajo vsi ti uspehi še kot začetek obilo obetajočega društvenega dela. Poleg omenjene svetovalnice se društvo namerava še bolj posvetiti pionirski organizaciji, pomagati mladinski organizaciji, negovati in pospeševati zdravstveno stanje mladine, skrbeti za socialno ogroženo mladino, za otroška in mladinska zavetišča itd.

Poročilo je sledila razprava, ki je pokazala, kako se člani živo zanimajo za naloge, ki mu jih nalaga današnja doba. Načeto je bilo vprašanje alkoholizma, ki razkraja družine in ogroža mladino. Predlagatelji zahtevajo nadzor nad tiskom, predvajanjem filmov, sodelovanje s športnimi društvi, obnovo, boljše opremo in gradnjo novih šolskih zgradb. Priporočajo tudi planinsko le-

tovanje otrok in smotrnejšo gojitelj ljudske tehnike. Izkazalo se je tudi, da so mnogi člani šele po poročilu in razpravi spoznali, kako obsežen je delokrog društva, ki hoče biti vedno in povsod dober tovarš in prijatelj mladine.

Da bo društveno delo res uspešno, naj jamčijo vsi člani, zlasti pa novizvoljeni 13-članski odbor z dosedanjim predsednikom tov. Luznerjem na čelu. Čeravno se je občni zbor vršil po sklepu šolskega leta, vendar skrb za mladino nikdar ne preneha in se mora nadaljevati tudi v počitnicah. Društvu želimo v novi poslovni dobi obilo lepih uspehov.

INVALIDSKA PODJETJA TOBAK, JELEN IN TRGOVINO Z RABLJENIMI RPEDMETI BO PREVLJELA CELJSKA OBČINA

Ker se Združenje večalskih vojnih invalidov ne bo več prišlo v trgovinski posli, bo invalidsko podjetje Tobak, Jelen in Trgovino z rabljenimi predmeti v Celju prevzela v upravljanje celjska mestna občina.

CELJE BO DOBILLO MESTNO STRAŽO

Na zadnji seji je mestni občinski odbor sklenil, da bodo v Celju ustanovili mestno stražo, ki bo štela 12 mož in komandirja. Za ustanovitev straže že razpolaga mestna občina z 1 milijonom dinarjev za nabavo uniform in ostalih potreb. Kasneje pa se bo straža vzdrževala sama iz nabranih denarnih kazni za raznovrstne kršilce mestnih odlokov in predpisov. Računajo, da bodo na ta način zagotovili v mestu večji red in mir ter spoštovanje predpisov, mestni blaginji pa nekaj več denarja.

Gradnja Partizanske ceste lepo napreduje

Se v začetku aprila so mnogi prerokovali, da z gradnjo Partizanske ceste na Dobrovlje ne bo nič. Toda kako so se začudili, ko so konec istega meseca zapeli žage in sekire na njeni trasi in ko je velika napisna deska naznanila pričetek gradnje. Danes po dveh mesecih se v lepem letov in zmernem vzponu okoli tisoč metrov z mojstrsko izdelano kamenito škarpno vije proti Dobrovljam lep košček izdelane ceste. Okrog 50 delavcev je stalno na delu. Prišli so na skalnat teren. Kompressor neprestano vrta v trde skale, minirji jih razstrlejujejo. V samokolnicah razvažajo nadrobno kameno in izravnavajo valovita cestna tla. Delo vodi mlad tehnik, ki pridno meri in razporeja delovno silo, da bi bil uspeh čim večji in hitrejši. Projektant že meri in riše nadaljnji potek ceste.

Tudi prva mladinska brigada vajenske šole je s ponosom gledala na uspeh svojega dela, ko je zapuščala gradbišče. Kmalu bodo prišle na delo brigade nekdanjih borcev, ki so jim borbene Dobrovlje še v živem spominu.

Med gosti v Laškem je bila tudi Primorka v narodni noši

Pogled na svetu

Ni težko naštevati in odbirati dogodke, s katerimi se v večnem hru- menju rotacijskih strojev polnijo ko- lone tisoč in tisoč svetovnih listov, go- spodarjev javnega mnenja. Agencije po- skrbje za dekor zgodovine, ki se ta tre- nutek godi pred nami. Težje pa je v vsem tem vendarle najti vero v kon- stanto človeškega vbojanja, kako ži- valjska čustva spremeniti v človeška, kako zediniti in uglasiti družbeno stvar- nost in sanje o drobni zasebni sreči in moči, sanje, ki so prav tako vsečlo- veška last in pravica kakor nujnost in terjatve družbenega okvira.

Beremo: Polom razorožitvene konfe- rence, ki si je nadela nalogo, da se pre- pove uporaba nuklearnega orožja in orožja za množično uničevanje vsake vrste, da se zmanjša konvencionalna oborožitev in tako dalje! S pacifizmom torej ni nič, gre le za bolj ali manj množično ubijanje, za okus in pamet, po katerem naj se bodoča vojna vrši. A na drugi strani? Ne gre tako težko kakor tistim, ki sanjajo o miru ali vsaj o »humani« vojski, kar je sicer proti- slovje v samem sebi. V ZDA so tehnič- no že pripravljeni transporti za po- novno nemško oborožitev. Ameriški urad za vojaško pomoč z generalnim majorjem Stewardom na čelu meni, da jih je treba odpremiti v Nemčijo v vsa- kem primeru, tudi če do EOS ne pride, kajti »brez nemške vojske ne bo mo- goče držati v šahu sovjetske«. Eisenhower pravi, da tri in pol milijarde do- larjev Amerika mora dati letno svetu za oborožitev, kajti, komizem se stal- no trudi za svetovno nadvlado.

Dulles je v New Yorku ob Smithovem poročilu o Zenevi, Mendès-Franceu in Cu En Laju izjavil, da se boji miru v Indokini. Kaj torej ni prišel v Zenevo zato, da bi se orožje v Aziji odložilo? Seveda ne. Poleg tega poročajo, da so Kitajci odbili vse napade s Formoze, ali se bo tudi tam začelo? Ameriški predsednik Varnostnega sveta Cabot Lodge je izjavil, da je Guatemala žrtev sovjetske politike, s čimer je nedvomno povedal, da gre za intervencijo zaradi nacionalizacije in agrarne reforme, ki ju je izvedel Arbenz.

So pa spet stvari, ki kažejo, da ti- stim, ki segajo po orožju, vendarle ne gre vse gladko od rok. Angleško-ame- riški weekend, na katerega Francija ni bila povabljena, je po duhoviti Chur- chillovi besedi samo odpravljanje dru- žinskih nesporazumov in urejanje dru- žinskih vprašanj. Toda ko bodo razgr- nili zemljevide, ne bo mogoče utajiti dej- stva, da so interese zelo različni, da je Anglija Kitajsko priznala, ZDA pa ne, da Anglija ne mara vojaškega pakta v Aziji, marveč izraziti azijski Locarno, to je učinkovito sodelovanje s Kitajsko, da Anglija ne bi imela nič proti fifty- fifty v Indokini, ZDA pa hočejo celo, da Anglija za EOS ne kaže takega na- vdušenja, kakršno bi si ZDA želele.

Ali bosta Churchill in Eisenhower to pot prav tako prišla na čisto kakor od l. 1942 na vseh svojih velikih sestankih »boju zoper fašizem? To pot nimata pri sebi Francije, stalnega činitelja slabosti in odlaganja, toda Francija je navzoča, ker je tako Angliji kot ZDA potrebna.

V Indiji pa se pogovarjata zastopnika 960 milijonov Azijcev. Cu En Laj pri- haja kot zmagovalček iz Zeneve, kjer je prepričal Mendès-Francea, da je mir v Indokini ugoden za obe stranki: Ho Si Minh se bo oddahnil, Francija pa bo še navzoča tam nekje ob Rdeči reki, samo ne z vojsko. Kaže tudi, da je prepričal večino delegatov, da je eden od velikih, pa če ga priznajo ali ne. Šest ameriških ekspertov je bilo brez moči, tega vtisa niso mogli zabrisati. In prav nič mi ni bilo nerodno, ker se je Mendès-France pogovoril s njim, čeprav bi se bil ute- gnil tudi s Ho Si Minhovim predstavi- nikom. Ali je Ho Si Minh satelit Pe- kinga ali ni, to je konec koncev drobno vprašanje, toda če se kaj ne preobrne, bomo doživeli razpolovičenje Vietnama. Samski delegat je baje — pozno se je spomnil — predlagal zasedanje Gene- ralne skupščine OZN zaradi jugovzhod- ne Azije. Menda ne zaradi tega, ker ženevska konferenca »napreduje« brez Dullesa? Azijski weekend Nehruja in Cu En Laja ima torej velik pomen, saj se o njem obveščajo tudi države, ki so zasedale v Colombu.

Govorimo o novi fazi italijansko-ju- goslovanskih odnosov. O Trstu je go- voril sam Piccioni, toda tako nejasno, da ga mi sploh ne komentiramo. La- hovemu kožu ne verjamemo zlepa. Da bi jim verjeli, bodo že morali tudi kaj storiti, odpraviti fašistične zakone, a še bolj fašistično prakso. Zanimivo je, da v isti čas dvigajo glave tudi Tirolci, ki so pod Italijo. Istočasno se mnogo govori o snubljenju, ki ga je po Gro- tewohlu Zahodni Nemčiji izpovedal Ma- lenkov, o gospodarskih, političnih in kulturnih stikih med Moskvo in Bon- nom. Adenauer pa je izjavil, da ostane zvest zahodni skupnosti.

Dovolj dogodkov, ki kažejo, kako je vsa ta mnogoličnost enovita v svo- jem vsakdanjem življenju in v svojem velikem namenu, ki ga ima. Človeški integral res ni lahko izračunati. T.O.

Smrtna nezgoda, o kateri je treba povedati nekaj več

V Cinkarni se je zgodila v ponedel- ljek 21. junija smrtna nesreča, katere žrtev je postal 30 letni kvalificirani delavec Vrenko Albin, oče enega otroka. Delovni kolektiv je izgubil svojega čla- na prav očitno po krivdi odgovornih oseb, ki delovno mesto in naprave niso uredili tako, da bi bilo varno življenje zaposlenih delavcev.

Pokojni Vrenko je v ponedeljek ob 14. uri ravno nastopil službo v keramič- nem oddelku — v prostoru za zorenje glin, iz katere se izdelujejo retorte. V tem prostoru iz res nerazumljivih vzro- kov ni bilo stalne električne instalacije (odgovorni v podjetju trdijo, da se le- ta zaradi velike vlage ne more izvesti, čeprav je dobro znano, da ima večina naših rudnikov in nekatera druga podje- tja podobne, če še ne slabše pogoje, da pa imajo kljub temu urejeno predpi- sano električno instalacijo). Prostor skladišča za zorenje glin so delavci osvetljevali s prenosno ročno električno svetilko, ki je imela kovinasto ohišje in v kateri električne žice niso bile v redu, tako da je tok prišel v ohišje in preko tega na delavca Vrenka, ki je hotel svetilko prenesti iz enega v drug prostor. Ta stik je povzročil smrt tudi zaradi tega, ker jakost toka ni bila transformirana na 42 V, kakor je to v našem pravilniku točno precizirano. Da bi nepravilnost bila še večja in rešitev ponesrečenca še težja, je bila v napelja- vi še ta pomanjkljivost, da je stikalo za to svetilko odnosno električni vtičnik bil v prvem nadstropju in ne pri roki, zraven pa je bil še privezan, da ga de- lavac v spodnjem prostoru ni mogel s potegom izključiti. Izgleda, da je v tem primeru manjkalo iznajdljivosti — ali res ni bilo pri roki primerne sredstva, s katerim bi se lahko brez nevarnosti prekinil električni kabel in s tem tudi električni tok. Ali je morda res bilo dovolj samo petnajstminutno umetno dihanje, če vemo, da pride oživetje tudi po treh in več urah.

Ob tej nezgodi je polno napak, polno malomarnosti, ki se ne morejo z nič- mer opravičiti. Prenesanje odgovornosti od enega na drugega je brezpomembno.

Primerov tako površne ureditve elek- trične instalacije je v naših podjetjih nešteto. Zaradi teh smo imeli že tudi drugod smrtne nesreče, ki nam po ma- lomarnosti odgovornih oseb redčijo vrste naših delavcev. Prav je, da proti takim pojavom nastopijo celotni kolektivni in vsi državni organi in sicer ostro in temeljito.

V konkretnem primeru bi bilo pravi- lno, da nosi posledice podjetje samo in da socialno zavarovanje vztraja na tem, da krije stroške kolektiv, odnosno osebe, ki so neposredno odgovorne za to smrtno nesrečo.

Vemo, da vsako delo zahteva tudi ne- katere žrtve, vendar pa je to opravič- livo le v izjemnih primerih. Tam pa, kjer je malomarnost in neupoštevanje obstoječih varnostnih predpisov očitno, ne more biti nobenega opravičila.

Prav bi bilo, da bi bil to zadnji pri- mer nepotrebne žrtve in da bi vsa podjetja že enkrat spoznala, da je za nas in tudi vedno bo največja vrednost naš delovni kolektiv.

Šest sto gostov je posebni vlak pripeljal v Laško. Z godbo na čelu so Novo- goričani korakali skozi špalir navdušenih Laščanov.

V nedeljo bodo konjiški gasilci praznovali

Prostovoljno gasilsko društvo v Slov. Konjicah spada med eno najstarejših v vsej bližnji in daljni okolici. Ustanov- ljeno je bilo leta 1873 in je lansko leto praznovalo sedemdesetletnico svojega človekoljubnega delovanja. Že istega leta si je nabavilo ročno brizgalno, ki je bila nekaka osnova za nadaljnji razvoj društva. Leta 1907 so postavili svoj ga- silski dom in nabavili drugo ročno briz- galno, s katero pa seveda ni bilo mo- goče gasiti večjih požarov. Nad dvaj- set let je društvo delalo s tem primitiv- nim orodjem in šele leta 1929 si je ku- pilo prvo motoriko, leto kasneje pa še gasilski avto. S tem je bilo njihovo delo znatno olajšano.

Okupacija je napravila precejšnjo materialno škodo društvu. Uničene ali odpeljane so bile skoraj vse uniforme in delovne obleke. Razen tega pa so jim Kozaki pri svojem umiku leta 1945 od- peljali še avto z večjim številom cevi. Kasneje so ga sicer našli v nekem jarku brez cevi in kar je razumljivo, močno poškodovanega. Z veliko dobre volje članstva so ga v kratkem času zopet usposobili in danes jim kar dobro služi. Tudi prapor, ki so ga nabavili leta 1938 bi bil izginil, če ga ne bi gasilec Pe- košek pravočasno skril. Zanimivo je še to, da se zadnje leto tisti člani, ki so kakor koli sodelovali z okupatorjem, niso več upali iti na gašenje v okolico, ker so se bali presenečenja.

Društvo si je v zadnjih letih močno opomoglo. Zdaj imajo 50 rednih in okoli 230 podpornih članov, samostojno žens- ko desetino in 24 pionirjev, ki se že zdaj usposabljaajo za ta poklic. Da so pri svojem delu zelo dobri, kaže že to, da so v zadnjih letih skoraj na vseh tek-

movanjih, kjer so sodelovali, odnesli prvo ali drugo mesto, o čemer zgovor- no potrjujejo diplome v domu. Zelo do- bro so se izkazali tudi pri zadnji po- plavi v Celju in okolici.

Za svoje uspešno delo je bilo društvo v stari Jugoslaviji odlikovano z redom sv. Save. Tudi več članov je bilo že od- likovanih. Med temi je tov. Jerman st., ki je član že od leta 1921. Bil je 9 let društveni poveljnik in ima dve odliko- vanji. Trideset let dela v društvu ima tudi tov. Pekošek Alojz in je zato pre- jel že tri odlikovanja. Tudi tov. Otore- pec Avgust ima precej zaslug za razvoj in delovanje društva, saj je bil njegov predsednik od leta 1934 do 1941 in od 1945 do 1952, to je polnih 14 let.

Lansko leto je društvo praznovalo svojo 70-letnico obstoja, letos pa si je nabavilo nov prapor, ki ga bodo razvili v nedeljo, dne 4. julija. Z denarnimi zneski po 10.000 din bodo kumovali to- varna usnja Konus, LIP, občinski ljud- ski odbor, občinski odbor SZDL in zvezni ljudski poslanec Helena Borovšak, ra- zen njih pa je še 62 društev, organizacij in posameznikov darovalo po 1000 din za spominski žebelj. Celotna prireditev bo združena s koncertom konjiške god- be na predvečer in v nedeljo 4. julija dopoldne. Istega dne bo ob 14. uri sprejem gostov, nato pa bo ob 15. uri sla- vonostno razvitje prapora, temu pa bo sledila gasilska parada. Na slavnost konjiških gasilcev so povabljeni tudi okoliška društva in predstavniki oblasti. K njihovim uspehom, ki so jih dosegli v času obstoja, posebno še v zadnjih letih ob dokajšnji pomoči in razume- vanju ljudske oblasti, jim iskreno čestitamo.

Razvitje prapora DPD Svobode „Dušan Poženel“ iz Rečice – Jubilej laške godbe na pihala

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prisotni poslušalci so nastop gostu- joče Svobode iz Nove Grice zelo vneto poslušali in pevce vselej znova nagra- jevali z navdušenim ploskanjem. Po končanem programu gostov je bilo raz- vitje društvenega prapora Svobode »Du- šan Poženel« iz Rečice. Ob tej priliki se je na oder zvrstilo spet nekaj govorni- kov. Prvi je govoril tov. Diaci, ki je z izbranimi besedami pozdravil primor- ske brate in povabil pred mikrofonom tov. Ivana Regenta.

Predsednik Glavnega odbora DPD Svobod tov. Regent je v svojem govoru izrazil veliko veselje nad načinom, ki so ga izbrali člani Svobode iz Nove Go- rice in Rudnika Laško, za kulturno so- delovanje. Omenil je, da je ta priredi- tev ena največjih prireditev društev Svobod poleg obeh zletov v Celju in Trbovljah. V svojem govoru je nanizal

Bratuž, ki je govoril v imenu stotin pri- morskih Slovencev, ki so morali pred fašističnim nasiljem zbežati po prvi svetovni vojni na Stajersko.

Pred začetkom programa, ki so ga iz- vajala domača društva, se je za svečan sprejem, za gostoljubnost in tople be- sedne govornikov zahvalil sekretar okraj- nede komiteja ZKS Nove Gorice tov. Martin Graff.

Zelo svečan je bil trenutek, ko so na oder prinesli zvito zastavo Svobode iz Rečice. Ob svečanem aktu razvijanja je igrala godba in ko je bila zastava raz- vita, je prisotno prebivalstvo z gosti vred navdušeno ploskalo. Predsednik Svobode iz Rečice tov. Dragar je nato za povrstjo vabil predstavnike raznih ustanov in organizacij, ki so za zastavo darovale večje zneske in si pridobile pravico pripenjanja spominskega traku. V imenu Socialistične zveze okraja Ce- lje je trak pripela tov. Helena Borov- šakova, v imenu Okrajnega ljudskega odbora tov. Miran Cvenk, za okrajni sindikalni svet tov. Albin Medved, za sindikalno podružnico Rečica tov. Alauf, za upravni odbor rudnika tov. Petek, dalje je pripel trak direktor Rudnika tov. Peperko. Trake so pripeli še pre- stavniki kolektivov Železarne Store, Rudnika Zabukovca in Rudnika Vele- nje. Po razvitju je predsednik rečiške Svobode izročil prapor praporščaku.

IZMENJAVA SIMBOLIČNIH DARIL

Zelo svečan je bil prizor, ko so za- stopniki mesta Laškega na čelu s tov. Vodovnikom izročili zastopnikom No- ve Gorice simbolična darila, med njimi sliko mesta Laškega. Prav tako so iz- ročili Novogoričani zastopnikom mesta Laško razna darila. Tudi med temi je bila lepa slika Nove Gorice z okolico, na kateri je bila tudi Gorica onstran krivične meje in ves slovenski svet proti zapadu.

Za tem se je vrstil nastop članstva DPD Svobod iz Rečice, Laškega in Ce- lja. Program je trajal približno do sed- me ure zvečer. Bil je to edinstven do- godek in veličastna manifestacija de- lavske kulture v vzdušju toplega brat- stva med delovnimi ljudmi Stajerske in svobodne Primorske.

Na škodo primorskih gostov se je program precej zavlekel, čeprav niso nastopili vsi in še tisti, ki so uspeli pri- ti na oder, so morali skrajšati čas nasto- panja. Komaj dobre tri četrt ure potem

vrsto uspehov, ki jih v svojem kultur- nem poslanstvu izvršujejo delavska društva. Povedal je, da je naša največja dolžnost skrb za dvig kulturne ravni delovnega ljudstva. Popolnega napred- ka in dosege končnega cilja socialistične izgradnje si brez povečanega kulturne- ga razmaha ni mogoče misliti. Ni do- volj samo izgradnja materialne osnove za graditev socialistične družbe. Pred- vsem je treba zgraditi kulturnega, za- vednega in patriotskega človeka. Go-

vor tov. Regenta je bil nadvse drago- ceni napotek za bodoče delo delavskih prosvetnih društev.

Po končanem govoru je tov. Regenta pozdravila skupina pionirjev, ki mu je izročila šopek rož, prav tako pa ga je pozdravila tudi Primorka v narodni noši.

Govornikom se je pridružil še tov.

so mogli gostje še ostati v Laškem in se nekajkrat zavrteti na plesišču, po- tem pa so se v spremstvu domačinov odpravili na postajo. Slovo je bilo pri- srčno in polno svečanih obljub, da to srečanje Goričanov v Laškem in lan- skoletno srečanje Laščanov v Gorici ne bo zadnje in da bodo to zvezo nepre- stano poglobljali in obnavljali.

Če študent na delo gre ...

Dobrna in sredi nje na cesti 21 di- jakov z rokami, ki niso vajene ne lopate ne krampa ne samokolnice, niti kozarca ne (zadnje bom pozneje pojasnil). Bili smo četa III. mladinske delovne brigade iz Celja, ki je delala v Strmcu pri Voj- niku. Poslali so nas na Dobrno in bili smo popolnoma neodvisni od svojega jedra. Pomagali smo pri obnovi po ka- tastrofalnih poplavi.

Najprej se nam je zdelo, da smo prišli na izlet; nekaj prijaznih hotelov, lep park, sijajno kopališče itd. Dve veliki sobi smo dobili v Domu Mihe Pintarja, seveda tudi postelje, rjuhe, brisače... Jedli smo v hotelu Dobrna, in sicer če rečem po domače, je bila hrana tip-top. Skoraj vsak dan je bilo na jedilniku meso (največkrat pečenka) in vsak dan smo dobili pri kosilu in večerji 3 del kislega, nekoliko z vodo namešanega, drugače pa za žejo dobrega jabolčnika. (To se nanaša na gornjo pripombo o kozarcih.)

Prvi dan je hitro minil, toda to je bil samo »predfilm«, kajti »film« se je začel šele nekaj dni kasneje, ko so začeli rasti po dlaneh žulji kakor gobe, nekdo je dobil po vratu nekakšne bule, drugi granolom... in ena, dve, tri... nas je ostalo samo še 18. Kmalu smo zgubili še četrtega. Zvečer smo šli utrujeni do- mov. Ob cesti so kosili kmetje. Nekdo izmed njih je vprašal, če je od nas kdo tako pameten, da zna kositi in napravil je zaničljiv obraz. Nekdo je vzel koso in rekel: »Tudi študentje niso čisto za- nič!« in začel... enkrat, dvakrat... ta- krat pa je zamahnil tudi kmet, ki je kosil za njim in tresk — usekal je na- šega v nogo. Sledili so seveda kri, zdrav- niški pregled in vožnja domov, da bo- lečin sploh ne poudarjam. To so bile nesreče, drugi pa smo ostali do konca (od 11. do 24. 6.). Delali smo, kolikor smo pač mogli. Opazil sem, da človek pri takem delu (nakladanje peska ali blata) ne sme misliti. Kadar sem izklju-

čil tok svojih misli in dal lopati dolo- čen ritem, sem delal dolgo, ne da bi se močno utrudil; vse drugače pa je bilo takrat, kadar sem premišljeval. Delali smo 8 ur; prevažali smo pesek s poplav- ljenih njiv in čistili ceste, katero je skoraj zaprl plaz. Po delu smo brali, spali in hodili v kopališče, kjer smo imeli prost vstop. Nekoč so bili v ko- pališču naši precej razposajeni, škro- pilji so se in se premetavali po vodi, da se je zaradi tega eden od starejših ko- palcev močno razburjal. Stvar je prišla tako daleč, da je možak, ki mu naša ve- selost ni bila pogodu, pobesnel in začel mlatiti enega od naših. Zaradi tega je prišlo do ostrega spora med besnežem in našim brigadirjem (ki jih je tudi skoraj dobil); toda končalo se je sijaj- no. Človek, ki je prej kričal, da nas bo vse podavil kot mačke, nam je nazadnje plačal 2 litra vina in dve kisli vodi. Mi pa smo mislili: »Vsa čast!« Omenim naj še lovca, ki strelja pse, ki se svo-

bodno sprehajajo po Dobrni. Nekoč do- poldne je mimo nas flegmatično prite- kel mlad rjav pes. Tisti hip se je izza neke hiše prikazal lovec. Priznam, prav po cowbojsko si je vrgel cev k nosu in ustrelil. Pes se je stresel, dvignil levo, ranjeno nogo in zbežal po treh. Lovec pa je dal puško na ramo in šel ponosno za njim; mi smo pa začeli žvižgati.

Dvakrat v 14 dneh smo bili povab- ljeni na mladinski ples, ki ga pa prvič ni bilo. Dan pred odhodom so nam pri- redili poslovinilni večer. Na tem mestu se še enkrat zahvaljujem občinskemu odboru in vsem ostalim (vzgojitelji Knez Mariji in učiteljici Herman Milici), da so nam šli vedno in povsod na roko. Naj omenim še štiri tovariše, ki so bili pohvaljeni: Kmecl Aleš, Mlinar Ivan, Ščetinin Peter in Seničar Ivan.

Končam naj z mislijo, ki se nam je utrla po štirinastih dneh dela: »Ne trdimo, da smo mnogo naredili, toda precej smo delali.« Ivan Seničar

Odpadni SVINEC kupimo vsako količino po najvišji ceni. Odpadpromet Laško

Štajerska V BORBI

Terčak Stane

Partizansko gibanje na našem območju v letu 1941

Štajerska je ob okupaciji bila v marsikaterem pogledu v dosti težji situaciji kakor bivša Kranjska ali tako imenovana Ljubljanska pokrajina, ki so jo okupirali Italijani.

Predeli bivše Spodnje Štajerske in Prekmurja so bili razdeljeni med dve sili: Tretji Reich in Madžarsko. Najtežje stanje je nastopilo za one predele, ki so bili okupirani po Nemcih.

Na teh predelih se je začelo najprej množično zapiranje in izseljevanje najzavrednejših ljudi. Naši ljudje, ki so bili kakor koli osumljeni, so morali takoj v ilegalo, predvsem progresivni borci. Začelo se je streljanje talcev, ki je povzročilo pravi preplah med našimi ljudmi. Zveza za tako imenovano Ljubljansko pokrajino, kjer je bilo središče odpora proti okupatorju, je bila vedno bolj težavna in nevarna.

Pod takimi pogoji je na Štajerskem začelo delati narodnoosvobodilno gibanje, zato je bila tukaj borba mnogo težja in žrtve mnogo večje.

Zaradi teh dejstev se ni moglo pri nas tako razmahniti narodnoosvobodilno gibanje, kakor v Ljubljanski pokrajini in na Gorenjskem, kjer se je preseljevanje začelo kasneje kakor pri nas.

V prvi dobi okupacije, ko je bil Hitlerjev namen, da čim prej priključi Spodnjo Štajersko k Tretjemu Reichu, je bila Osvobodilna fronta ona sila, ki je s svojimi akcijami partizanskih sil to preprečila.

Dr. Metod Mikuz piše v svoji razpravi: Ali je NOB preprečila priključitev Štajerske in Gorenjske k nemškemu Reichu (Zgodovinski časopis

1952-53 str. 752) naslednje: »Da pa slovenska narodna zavest, ki je ravno preprečila te hitlerjanske nakane, ni niti zamrla, temveč je nasprotno in vključ vsem pritiskom ter okupacijskim sredstvom tudi rasla in prerasla v pravo revolucionarnost, pa je in ostane neizpodbitna zasluga OF in njenih prvih partizanskih edinic.«

Prva okupatorjeva odredba z dne 15. julija 1941 o obvezni policijski prijavi bivališča že sluti razvoj NOB na Spodnjem Štajerskem. Uredba od 18. avgusta pa že naštevava vse drastične mere proti »banditom«.

Kako krizo je pri okupatorju povzročilo partizansko gibanje na Spodnjem Štajerskem se vidi iz odloka policije, ko mora dne 19. septembra 1941 izreči zaporo nad vsem Pohorjem, ki se razprostira prav pred Mariborom, političnim središčem Štajerske.

O borbah in sabotažnih dejanjih štajerskih partizanov, katerih udarna pest je bil I. štajerski bataljon ustanovljen dne 4. septembra na Dobrovljah, je zapisanih bore malo podatkov. Vse večje borbe so se v tem letu vršile na celjskem območju. V letu 1941 je zabeleženih 15 borb in 32 sabotažnih dejanj in trosilnih akcij.

Za štajerske partizane so značilna v l. 1941 tri velika dejanja, ki so bila delo I. štajerskega bataljona. V noči od 6. na 7. oktober so napadli in zasedli mesto Šoštanj, dne 26. oktobra se je vršila v tem letu največja borba med partizani in okupatorji na Čreti pri Dobrovljah in Brežiški ali Kozjanski pohod, ki se je začel takoj po borbi na Čreti in je trajal do 7. novembra.

BORBA NA ČRETI

V noči, dne 25. oktobra je del I. štajerskega bataljona izvršil veliko ekonomsko akcijo na Gomilskem pri izdajcu Cmaku. Z akcije se je del bataljona vrnil okoli deset ure dopoldne v taborišče, ki je bilo v bližini cerkve na Čreti. Kakor vse kaže, so bile okupatorjeve sile še v tej noči mobilizirane in so z vseh strani pritiskale na Dobrovlje. Partizanska izvidnica, ki se je nahajala na križišču poti, ki vodijo na Čreto z Vranskega, Braslovca in Letuša, je opazila okoli prve ure popoldne sovražnika. Po kratki borbi se je potegnili h glavnini, ki je zasedla položaj okoli cerkve in sosednih vzpetin.

Razpored bataljona je bil naslednji: položaje okoli cerkve je zasedla Savinjska četa in del Revirske čete. Hribček v južni smeri glavnega položaja, ki je bil obenem tudi ključni položaj za vso obrambo, je zasedla Mislinjsko-šaleška četa, ki je štela 15 mož. Komandir je

bil narodni heroj Miha Pinter-Toledo. Vzpetino severno od cerkve pa je zasedel del Revirske čete, ki jo je vodil Vresk. Na obeh križih so bile še patrulje. Vodja ene je bil Miha Šoster-Dobrovljski Miha.

Okoli dveh popoldne je sledil prvi neposredni napad proti ključnemu položaju, ki ga je branila Mislinjsko-šaleška četa. Četa ga je s pomočjo glavnine pri cerkvi odbila. Nato so se začeli napadi skupin, ki so štele deset do dvajset mož. Najtežji položaj je nastal okoli pol petih, ko se je zagostila skupina Nemcev med položaje Mislinjsko-šaleške čete in glavnine. Po kratki borbi je bila uničena.

Borba je bila v snegu do kolen. Vsa kritja borec so bila iz snega. Okrog pol šestih, ko je nastopil mrak, je borba za trenutke prestala. Štubi so začeli zbirati vse sile za napad in obkolitev. Ta trenutek je izbral Stanetov namestnik,

Joža Letonja, ki je vodil borbo na Čreti, za umik z ogroženega položaja in iz nemškega obroča. Umik je vodil najboljši poznavalec tamošnjega terena Miha Šoster-Dobrovljski Miha.

Kam se naj bataljon umakne, so bila mnenja komandirjev deljena. Komandir Toledo je predlagal umik na Mozirsko planino, Revirci pa umik na Menino. Stanetov namestnik Jože Letonja-Glob-Kmet pa je odredil umik v dolino proti Grižam. Edino on je v tem času že moral vedeti, da je v načrtu pohod I. štajerskega bataljona na Kozjansko. Komandant Stane je bil ta dan v dolini na sestanku s političnimi predstavniki, zato je vodil borbo njegov namestnik Jože Letonja.

V kakem razmerju so bile partizanske sile nasproti nastopajočemu sovražniku in kakšne so bile izgube na obeh straneh?

Na naši strani je bil v borbi I. štajerski bataljon v jačini okoli 70 mož, ki so bili različno oboroženi. Imeli so tri puškomitraljeze.

Trdi se, da je bilo napadajočih Nemcev okoli 2600 mož, drugi zopet trdijo, da je nastopila ena nemška divizija. Ti podatki držijo le, če štejemo sem vse Nemce, ki so se podnevi zbirali na tem področju, da bi okrepili obkolili partizane.

Očividci trdijo, da je nastopalo v tej borbi nad tri sto mož, ki pa so bili vsi najmoderneje oboroženi in dobro izveščani.

Po izjavah Mihe Šosterja in Rudija Čilenška, ki sta bila v borbi na Čreti, niso imeli partizani na obrambnih položajih ne mrtvih ne ranjenih. V borbi na Čreti je bil edina žrtev Stanetov kurir, ki je padel v zasedo pri kmetu Lukancu-Brlezu. Tudi številni mrtvih in ranjenih Nemcev ni mogoče točno ugotoviti. Miha Šoster, ki je ostal ob Brežiškem pohodu na tem sektorju trdi, da je bilo okrog sto Nemcev mrtvih in ranjenih.

O tej borbi piše tudi Svabov dnevnik — dnevnik partizana Franca Pinteriča naslednje: »26. oktober: Zjutraj okoli 10. ure smo se vrnili v taborišče. Ob dvajsetih je bil prvi alarm. Zbrali smo se v zasedi pri prvi cerkvi. Ob treh se je pričela borba in je trajala do pol šestih zvečer. Položaje smo obdržali in vrgli Nemce nazaj. Zvečer smo se prebili in se umaknili na Črni vrh.«

O koncentraciji Nemcev pravi: »27. oktober: Ostali smo na Črnem vrhu. Nemci so mobilizirali okoli tri tisoč mož. Zvečer smo odrinili proti Grižam.«

V noči od 28. na 29. oktober, ko se je izvršila koncentracija vsega bataljona v Grižah, se je začel Brežiški pohod. (Se nadaljuje)

»ATOMSKI PLES« v Mestnem gledališču

(Ob premieri 23. junija 1954)

Naslov drame je »vlekel kakor kaka drzna politična aktualka ali kaka dobro zabeljena agitka, kajti zadeve okoli nuklearnega orožja so v zraku povsod, ne samo tam, kjer ga že delajo. Vlekel je tudi avtor, ki ga slovenska javnost pozna že nekaj let kot zelo vidnega erudita z ambiciozno okrašenim stilom, kot plodovitega esejista, ki kljub mnogoličnosti problemov, katere načena, vedno dobro ve, kaj hoče, in če treba potegne iz nožnice tudi nevaren polemični rapir.

Snov drame je človek tudi slutil že vnaprej in osnovo konfliktov tudi. Tako je bilo in tako je, odkar je človek v svojem osebnem lovu za srečo in zadovoljstvom čutil nad seboj državljansko dolžnost odkar je začutil, da so mogoča in nujna huda protislovja med osebnim in družbeno moralno. To snov je moral dramatik Grün obvladati z značaji in s konflikti med njimi zato, da bi iz papirnatih originalnih predlogov naredil barvito, sočno, krvavo resnično dogajanje. Ustvarjati značaje — za to ni sheme. Je pa pogoj za dobro dramo, za umetnino, za umetniško resničnost. Rad verjamem Flaubertu tisto, kar je pisal Taineu, kaj je občutil ob Emi Bovary, kako ga aficirajo značaji, s katerimi se ukvarja. Flaubert je res rad pretiraval in Daudet mu je to čestokrat citirano pismo razglasil za »parole de lyriques«. Toda o nekakih halucinacijah govore tudi drugi znani pisatelji, o Turgenjevu pa pripovedujejo, da je ob »Očeti in sinovih« za dalj časa privzel govorico Bazarova. Diltthey, na primer, je tako dejstva visoko čislal.

Glede tega se mi zdi, da je Grünova drama ostala nekje na sredi poti, a pot je dobro nakazana. Po mojem občutku, ki seveda ne more biti merodajen, manjka delu neke življenjsko modre harmonije, da bi dobilo čist umetniški značaj in nudilo prav tak učinek. Značaji so zamotani, vsaj glavni — Robert, Luis, Stella, toda disonance v njih so tolikšne ali vsaj tako dramatsko nenačete, da teh značajev kljub popularni ideji ne čutimo kot človeško tople ljudi. Iz dramatskih snovnih premis avtor ni potegnil vseh konsekvenc, morebiti tudi zato, ker se je sem in tja razbohotil v konverzacijskih digresijah. Toda dovolj o tem. Bodimo veseli, da smo dobili slovensko dramo s tako občevateljskim motivom! Zveza z Dekkerjem ni važna, v dramatik je to še celo malenkost. Dobili smo dramo, ki je snovno in oblikovno moderna, tudi oblikovno, saj je avtor eden od najbolj razgledanih dramaturgov znotraj naših meja.

Noviteto je skrbno postavil na oder Andrej Hieng v zelo smotrni inscenaciji arh. Svete Jovanovića. Vsa rečanja je razodevala okus in veselje do stvari, zato je predstava učinkovala zbrano, obenem pa živo in enovito. V predstavi je mnogo dela, trdega dela, to je treba reči.

Med igralci omenim na prvem mestu Strnada, ki je bil z Robertom postav-

ljen na hudo preizkušnjo, toda glede na igralske kvalitete in na dosedanje uspehe, ki jih je v našem gledališču pokazal, zanj ne prehudo. V Strnadu vidim igralca, ki notranje izredno intenzivno doživlja svoj lik, ki pa temu doživljanju včasih ne najde pravega, popolnoma adekvatnega izraza. Robert je zelo kompliciran značaj, kar se kaže že v ekspozicijskem delu. Njegova žrtev, heroizem, moralni kompleks, zlom, iluzije, halucinacije in še eros, vse je sprepleteno s tolikimi disonancami, da je res zelo težko iz njih narediti od začetka do konca živega človeka. Strnad se je z Robertom nedvomno ponovno uveljavil. Če bi sem in tja izlital ali črtal nekatere zunanje stvari, bi bila njegova kreacija šolski zgled dobre, naporne naštudirane vloge. Nekoliko lažji položaj je imel Skof z Louisom, a je z njim pokazal inteligentno konverzacijsko igro ter potrdil svoj nadpovprečni obseg in uporabnost. V nekaterih drob-nih rekvizitih je pokazal resničen talent in smisel za psihološko poglobljeno igro. Sirknikova s Stello ni imela ravno hvaležne vloge. Ta erotični trikot, kombiniran še z Nino, me je pri vsej stvari zelo motil, ker nisem našel njegove nujnosti in upravičenosti. Konec koncev gre pri taki stvari za nek čut osnovne upravičenosti in poetične pravičnosti, mimo katere tudi modernost ne sme ali vsaj ne bi smela iti. Sirknikova se je v tem problematičnem trikotu nekako znašla in vlogo solidno odigrala. Albrehtov Profesor je bil mestoma zelo izrazit, mestoma pa nekam obleden in top. Mogoče je v njem ostalo največ stereotipnosti iz predloge in ji Albreht kljub svoji precizni, suvereni igri ni znal vdihniti dovolj življenja. Nina Jerajeva nas je z gospo Ruth spet presenetila. V njeni igri ne čutim samo pošteno voljo, dati vse in — biti, ne samo igrati marveč neko specifično, igralsko vest. Nima ravno ne vem kako hvaležnega, pisano razcvetelega bese-dila, njeni zakonski očitki in njena materinska ljubezen so loca communia svetovne dramatike in leposlovja sploh. Toda dala jim je oseben in poseben pečat, ki nam res vzbuja najboljše nade na veliko igralsko pot, če bo prav hodila. Pavle Jeršin je s Polkovnikom, bi rekel, gospod Loyal te moderne tragedije, osebnost brez kakih posebnih dimenzij, posebejljena državna varnost in dolžnost, ki ji je človek samo toliko, kolikor to služi FBI ali IS. Težko je tako vlogo človeško ogreti, a Jeršin jo je rešil brezhibno, kakor treba. Tomšič je skušal Maza narediti nekam po naravi, a za moj okus malo pregrebo. Popolnoma v redu so bile rešene vloge Petersa (Novak) in Nine (Goršičeva), diskretno so nastopili gostje.

Predstavo lahko zapišemo med tiste uspehe celjskega gledališča, ki so mu v letošnji sezoni priborile ime, sloves v vsakem pogledu, nivo umetniško snujoče, trdno usmerjene ustanove.

T. O.

Priča in izpoved

Zveza borcev Rimske Toplice je ob trinajsti obletnici ustanovitve Pokrajinskega odbora OF za Štajersko, ki se je izvršila na Kozjaci, neposredno nad Šmarjeto pri Rimskih Toplicah 22. maja 1941, izdala lično knjigo z naslovom Rimske Toplice v borbi in svobodi.

Pod vodstvom urednika Leva Tičarja je razen njega še vrsta drugih avtorjev na 83 straneh B5 formata obudila svoje spomine na junaško pot, ki so jo opravi-li bodisi sami, bodisi v tovarštvu s padlimi borci in talci k zmagi nad krvoločnim okupatorjem. Najprej oživljajo trije izmed preživelih udeležencev ustanovnega sestanka Pokrajinskega odbora OF za Štajersko Karel Reberšek, Jože Jurač in Alojz Lešnik svoje spomine na omenjeni sestanek, s katerim so bili položeni prvi temelji organiziranega odpora na štajerskem področju, saj so sestanku kmalu sledili še drugi, med njimi sestanek na stanovanju Cirila Debeljaka, kjer je prišlo do ustanovitve OF za Celje in pa sestanek v Govčah, kjer je bil izbran Okrajni odbor OF za celjski okraj. Na naslednjih straneh sledijo krajši življenjepisi narodnih herojev: Slavka Slandra, M. Zidanška in A. Besednjaka ter ostalih ustanoviteljev PO OF za Štajersko; spomni Pavla Baloha-Petra na ustanovitev prve kozjanske čete; ponatis Terčakovega odlomka Zaseda na Gračnici; Tičarjev opis življenja in dela Agitpropa pri Okrožnem odboru OF pod konec leta 1944; življenjepisni podatki padlih borcev in talcev področja Rimskih Toplic. Tudi strani za tem dokumentarnim čtivom so posvečene odlomkom iz naše partizanske kronike; tako opisujejo Zora Tičarjeva svojo pot v naš prvi mladinski dom na Notranjskem v grad »Snežnik«, dr. S. Pečar svojo prvo operacijo v partizanih, Tičar kurirko Zdenko in za sklep Milena Mrevljeta svoja doživetja — aktivistke in obveščevalke OF. Zadnjo tretjino vsebine tvorijo Ivana Cerina zgodovinski sestavek Rimske Toplice skozi stoletja, Janežev literarno-zgodovinski izvleček o pesniku-rojaku Antonu Aškercu, Veršičeve ugotovitve glede kmetijstva Rimskih Toplic ter Jožeta Kajtna krajevni

turistični podatki. Zanimivost celotne vsebine podkrepljajo številne fotografije in odtisi ter priložena topografska karta.

Knjiga ne odkriva izrazitih literarnih pretenzij kljub prisotnosti pesnika Seliskarja (V naročju njenem) in partizanskega pisatelja Terčaka. Pomeni pa tehten prispevek h globljemu in natančnejšemu poznavanju razvoja NOB v celjski okolici, v bližini velikega partizanskega shoda na Ostrožnem pa k temu tudi lep založniški donos. Prav zato pa bi bila pri njegovi izdaji potrebna večja jezikovna skrb.

G. G.

RAZSTAVA Vajenske šole v Braslovčah

je pokazala viden napredek te šole. Vajenci in vajenke so v lepo okrašenem razredu po stenah in mizah razvrstili ne le svoje pismene in risarske, marveč tudi obrtniške izdelke, ki so jih izdelali v delavnicih pod nadzorstvom svojih mojstrov. Videli smo, kako se teoretič-ni pouk praktično družijo z ročnim delom v delavnici. K okusno izdelanim mizarskim izdelkom, so se pridružili še krojaški, čevljarški, pletarski, kovinar-ski in celo mesarskih ni manjkalo. Dve mojstrski izdelani salami sta pokazali, da tudi živilska stroka terja obilo strokovnega znanja. Težko je naštet vse praktične predmete v naravni velikosti in obiskovalcu razstave se je zdelo, kakor da je prišel po svoj naročni izdel-ek. Vse to kaže, da se učenci med šolskim letom niso samo učili, marveč v delavnicih tudi pridno delali.

Med pismenimi izdelki je vzbujal posebno pozornost kotiček pisatelja Josipa Jurčiča z zgodovinsko preglednico in zbirko njegovih spisov v dobi njegovega pisateljevanja. Tak pouk je res življenjski, ki bi ga bilo treba posnemati in uvajati tudi na drugih šolah.

Po zaključku šole so vajenci ustanovili še delovno brigado in prostovoljno odšli na delo pri gradnji Partizanske ceste.

Tudi nekaj veselih v težkih časih iz prvih dni okupacije

Kljub gnevu, s katerim so se okupatorski oblastniki vrgli nad Slovence, kljub težkim žrtvam, naporom in utrpljenju, so naši ljudje še vedno našli drobec smeha. Ta smeh je bil vselej porog okupatorju, je bil bodrilen v težkih trenutkih, je vzbujal odpor. Nemce ni nič bolj ujezilo kot to, da se je nekdo rogal in zasramoval njih, ki so se šteli za nadljudi.

»TOTI STARI PISKER«

Marsikateri zapornik-interniranec, ki je bil prepeljan v prvih dneh okupacije v Stari pisker v Celju ali nekaj dni kasneje v kapucinski samostan, se bo nasmehnil, ko se bo spomnil časopisov, ki so jih skrivaj izdajali interniranci v Piskru in pri Kapucinih. Vsem, ki so jih čitali v teh najtežjih dneh, sta ostala v najlepšem spominu. Marsikateri bradko urico v zadolhli celici sta jim krajsala čas in jih bodrila. Iz teh dveh lističev se vidi ves humor našega človeka, ki tudi v najtežjih dneh ni izgubil svojega duševnega ravnotežja, da se je poudarjal iz vsemogočnega okupatorja in onih zapornikov, ki so izgubili svoje ravnotežje.

»Totemu staremu piskru« ni bilo usojeno dolgo življenje. Kolikor je znano, sta izšli samo dve številki tipkani na pisalni stroji. Potem pa je bilo konec z izdajanjem.

Dne 21. aprila l. 1941 so pripeljali prve zapornike-internirance, ki so bili označeni po obveščevalnem centru pete kolone, ki se je skrivala v celjskem Kulturbundu, kot najnevarnejše prevratne elemente, katerih namen je bil, da zrušijo Tretji Reich. V Starem piskru se jih je nabralo v dveh dneh blizu 200, večina iz Zg. Savinjske doline. Ostali, ki so sledili, so bili zaprti deloma v Starem piskru, pri Kapucinih, pozneje pa na I. osn. šoli v Celju. Stari

pisker je kasneje sprejemal predvsem one, ki so bili zaznamovani s smrtjo.

Konec maja ali prve dni junija se je rodil »Toti stari pisker«, glasilo političnih internirancev v celjski jetnišnici, kakor ga je uredništvo krstilo. Izhajati je začel, kakor pišejo: V lepi pomladi leta 1941.

Znana iniciatorja in menda glavna urednika, tega na dveh straneh tipkane-ga dokumenta prvih naših zapornikov-internirancev sta bila zapornika advokat dr. Ervin Mejak in pokojni zdravnik dr. Janko Rak iz Gornjega grada.

UVODNA BESEDA UREDNIŠTVA

Ceravno se bližajo naše »počitnice« h koncu, kakor poroča vsega zaupanja vredna ANB, smo se odločili pred našim razhodom vendarle še izdati svoje glasilo, da tako ohranimo vsaj del spominov in pa, da nam hitreje mine čas, obenem pa da zaposlimo naše gobezdače.

List nosi že v več zločinskih generacijah udomačen naziv po štirinadstropni palači v Celju, »Za kresijo št. 1«, da tako tudi mi izbranci iz l. 1941 pri-spevamo k staroslavni zgodovini Starega piskra v Celju.

Da nadoknadimo preteklih, brezplodnih 6 tednov, bo list izšel dnevno proti večeru. Zaradi tehničnih ovir je naklada lista — vsaj začasno — majhna. K sodelovanju so poklicani vsi sotrpini, moški in ženske, ki se čutijo sposobni za novinarje, literate, pesnike, risarje in lažnjivce.

Gradivo se odda vsako jutro do 9. ure v celici šte. 33. Tajnost piscev je zadržana.

FREIHEIT UND GELD

Radotič Aleksander, doma iz Smartnega ob Paki, je bil eden prvih zapor-

nikov v Starem piskru. Četudi je bil že precej v letih in invalid, je moral prav prično eksercirati po dvorišču Starega piskra. Neko jutro je zbral službujoči gestapovec na dvorišču vse zapornike v velik krog in začel z njimi telovadbo: lezi — diži se. Na živžig njegove piščalke so morali zaporniki pasti na tla kakor snopi. Niso še dobro ležali, že sta se zasilila dva živžiga in treba je bilo hitro vstati. Ta telovadba se je ponavljala vso uro. Ze prvi dan so po končani telovadbi odnesli dva interniranca nezvestna v celico.

Naslednji dan so odredili pregled internirancev, kdo izmed njih je sposoben za telovadbo in kdo samo za »promenado« po dvorišču. Gestapovec je starejše »telovadce« izpraševal kaj komu manjka. Na raport je prišel tudi Radotič mu je odgovoril: »Ich bin 40% Invalid?« Sind sie krank? (Ste bolani?) Radotič mu je odgovoril: »Ich bin 40% Invalid? (Sem 40% invalid). »Was fehlt ihnen noch?« (Kaj Vam še manjka?). Radotič mu strumno odgovori: »Herr Komissar, Freiheit und Geld!« (Gospod komisar, prostost in denar!).

BOG TI POBEGAO

V prvih dneh zapore je ordiniral dr. Dolgin (dr. Ločniškar, zdravnik iz Zalca) ves dan v prostorih Starega piskra v celicah, na hodnikih in dvorišču po najnovejši metodi — brez vsakih zdravil. Ko je prišel v neko celico, kjer so njegovi pacienti ležali po pričnanih vsi nerazpoloženi in slabe volje, jih je pozdravil ohrabrujoče, da bi jim vili v njihova arestantovska srca malo korajže: »Pomoz bog, junaci!« (Ogovoril jih je s pozdravom bivše jugoslovanske vojske). Vojaški odgovor bi se moral glasiti: Bog Ti pomogao! Zaporniki v celici pa so mu odgovorili kakor en mož: »Bog Ti pobegao!«

Mladinski koncert ob prazni dvorani

Prejšnjo nedeljo sta imela pevska zborna žalske gimnazije svoj že tradicionalni koncert. Mladina je pod vodstvom svojih neumornih pevovodij Draga Predana in Justa Holobarjeve pokazala uspehe svojega celoletnega dela, saj so imeli pevske vaje tri do štirikrat tedensko že rano zjutraj pred pričetkom pouka. V moralno oporo pridnim, požrtvovalnim pevcem je bila zavest, da vrše važno kulturno delo in pa končni smoter: koncert. Prvega sta priredila oba zborna mladini žalskih šol, drugega in tretjega pa le višji zbor bolnikom novoceljskega zdravilišča in starčkom Doma onemoglih na Grmovju. Trud naj bi bil poplačan mladini z izletom v Prekmurje, kjer bi tudi koncertirali. Saj lanski krasni izlet na Rab še ni pozabljen.

In res! Mladina je dočkala dan koncerta, ki je bil za teden dni preložen zaradi zletnih dni v Ljubljani. Zapela je iz polnih, sočnih grl, da je bilo veselje poslušati. Medtem ko se je starejši zbor postavil s težkimi in zahtevnimi umetniškimi zborovskimi skladbami, v drugem delu pa z narodno pesmijo zahtevnejših meril, je mlajši zbor dovršeno odpel

vrsto lažjih narodnih pesmi. Mladi glasovi so pogumno odmevali po skoraj prazni dvorani kulturnega doma. Neverjetno, kaj ne, žal resnično! Žalčani se radi trkajo na svoje kulturne prireditelje, radi bi veljali tudi za vnete prijatelje mladine, starši bi radi veljali za vzorne vzgojitelje svojih otrok, a takrat, kadar imajo priložnost to tudi dokazati, jih ni blizu. Mladina to čuti. Tak odnos žalske in okoliške javnosti do naše mladine gotovo ne more vzpodbudno vplivati na mlada srca, niti ne more prispevati k vzgoji otrok, da bi pozneje znali ločiti kulturne vrednote in kulturne prireditve od cenene plaže. Kaj je zadržalo ljudi, da niso prišli na koncert? Mogoče »Hmeljska prica«, ali nemara »Amerikanec v Parizu«? Težko bi našli izgovor tisti, ki so ostali doma.

Poleg mene je sedela žena iz Liboj. Ozirala se je po napol prazni dvorani in mi rekla: »Lani so v Libojah tako lepo peli, da so ljudje kar jokali. Čudno, da ne pridejo vsaj starši poslušati svojih otrok.«

V nedeljo je bila ta pevska mladina ogoljufana za izlet, pa še za mnogo več. R. M.

Avgusta Vodovnika bomo ohranili v trajnem spominu

Smrt mladega Avgusta Vodovnika je vse, ki so ga poznali, globoko prizadela. Zlasti je ta izguba prizadela prebivalstvo Frankolovega, kjer je bil pokojnik doma in kjer je vse svoje življenje deloval. Rojen je bil leta 1923 v kočarski družini in se je v mladih letih moral boriti za vsakdanji kruh. Med okupacijo je kot nasilno mobiliziran hitro pobegnil iz nemške vojske in se v Rusiji pridružil jugoslovanski brigadi, ki se je borila v Romuniji, pomagala osvoboditi Beograd in Srem. Kot odlikovan podoficer JLA in komunist je dočkal osvoboditev domovine. Doma je bil vseskozi zelo aktiven in požrtvovalen. Bil je izvoljen za predsednika občinskega odbora Frankolovo. Deloval je še v organizaciji ZB, gasilski četi ter še drugod. Pretekli teden je odšel v Avstrijo, da bi prepeljal v domačo zemljo ostanke

ustreljenega Matije Škofleka. V bližini Gradca je postal sam žrtev prometne nesreče.

V nedeljo, 27. junija se je v Frankolovem zbrala velika množica občanov, ki so ga pospremili na zadnji poti. Gasilska sirena je žalostno oznanjala pokop požrtvovalnega državljanca. Sodelovala je godba Tovarne emaljirane posode. Pri odprtem grobu se je od pokojnika poslovil šolski upravitelj Peich Ignac, v imenu OK ZKS in OO ZB tov. Teržan, v imenu SZDL Frankolovo tov. Snabl, v imenu gasilcev tov. Vrenko in zadnji se je od njega poslovil njegov sošolec podpolkovnik JLA tov. Kotnik.

Pokojni Avgust Vodovnik bo vsem ostal v trajnem spominu, kajti njegovo delo je povezano z nešteti deli v korist skupnosti in boljše bodočnosti. —in

Iz celjskega zaledja

IZ STOR

Na občinski konferenci Socialistične zveze delovnih ljudi so z zanimanjem poslušali izvajanja predsednika okrajnega JLA, Jermana, ki je zbranim pojasnil pomen in glavne značilnosti družbenega plana okrajnega Celje za leto 1954, potem pa še proračun okrajnega in v zvezi s tem vloži komun.

Posebno živahna razprava se je razvila o nujni potrebi graditve šolskega poslopja v Storah. Govorniki so prikazali, da ne kaže več odlašati s tem važnim vprašanjem, zato jim je predsednik okrajnega odbora tov. Jerman obljubil, da bosta o tem razpravljala še okrajni zbor in zbor proizvajalcev. Ker so pa v obeh zborih tudi zastopniki občine Stora, je treba, da se oglašijo k besedi in podkrepijo potrebo po novem šolskem poslopju.

Podružnica ZVVI v Storah je priredila »Prijeten večer«, ki je dobro uspel. Čisti dobiček bodo razdelili med socialno šibke člane društva. Pobudnikom te prireditve in organizatorjem, ki so vložili mnogo truda in največ prispevali k uspehu prireditve, gre vse priznanje, obdarovanci pa se jim za tovariško pomoč iskreno zahvaljujejo.

Izredno važno, a zaradi pomanjkanja finančnih sredstev še vedno odprto vprašanje za industrijske Stora je ureditev kanalizacije. Odprt jarek z odpadnimi vodami sredi Stora ogroža zdravje prebivalcev. Pa če bi bil vsaj očiščen, da bi voda sproti otekala. Tako pa so letos očiščevalna dela že spomlad zadržala zaradi nepredvidene topla nemostljive ovire. Ko so delavci sekcije za vzdrževanje proge čistili jarek vzdolž železniške proge, so našli v jarku mine, ki so ostale tam še od eksplozije leta 1945. Zato je prometna milica prepovedala nadaljevanje čiščenja, dokler vojaški organi ne bodo poskrbeli za odstranitev min. Nekaj časa je vse počivalo, letošnje deževje pa je jarek vedno znova napolnilo. Urgence občinskega odbora so sprožile komisijski ogled, jarek pa tudi po zadnji poplavi še ni očiščen. Ko so po poplavi izčrpali vodo iz kleti v hišah na desni strani Voglajne, je kmalu pričela pritekati nova voda v kleti. Ugotovljeno je, da je vodostaj v glavnem jarku višji od nivoja kleti in tako kanalizacija nima odtoka, nasprotno, voda iz jarka oteka po kanalih nazaj v kleti. Da je s tem zdravje prebivalstva stalno ogroženo, ni treba posebej poudariti. Občinski ljudski odbor se je obrnil na Okrožni higienski zavod, naj pospeši očiščevalna dela v glavnem jarku vzdolž železniške proge in prebivalci Stora upravičeno upajo, da bo v kratkem tudi ta pereč problem vsaj tako daleč rešen, da bodo odpadne vode sproti otekale. Seveda pa ostane vprašanje kanalizacije še vedno odprto. Ker bi ureditev kanalizacije stala ka-

kih 20 milijonov dinarjev, bo treba občini priskočiti v pomoč z dotacijami okrajnega ljudskega odbora.

NEHIGIENSKI PREVOZ MESA

Občinsko podjetje Mesarija Ljubno ob Savinji dostavlja redno vsak petek zvečer z avtobusom v Solčavo meso, med sezono pa po potrebi tudi v Logarsko dolino v odprtih, lesenih zabojih za meso. To meso je včasih zavito v belo rjuho, včasih pa kar v časopisni papir vseh vrst. Večkrat se je že zgodilo, ko je bilo v avtobusu mnogo potnikov, med njimi tudi kakšen pijanec, da je enostavno kdo položil svoje blatne čevlje na meso in tako teptal po njem.

Primer, ki sem ga doživel pred kratkim v avtobusu, pa presega vse meje takega načina prevoza. V poštenem avtobusu je bilo mnogo ljudi. Nekemu otroku je postalo slabo ter je v gneči ljudi bruhal v zaboj z mesom, ki je bil namenjen za Planinski dom v Logarski dolini. Kljub večkratni kritiki na tako pošiljanje se do sedaj stanje ni nič izboljšalo. Treba bi bilo, da sanitarna inspekcija poseže vmes. Smatram, čeprav smo Solčavani v zakonitem kraju, da imamo enake želodce kot mestni ljudje in smo tudi upravičeni do higienske postrežbe. (t)

IZ SENTJURJA PRI CELJU

Tov. Mimika Kincl, upravnica pošte v Sentjurju pri Celju je odšla s 1. majem v zaslužni pokoj. Kot 18-letno dekle je nastopila svoje prvo službeno mesto v Brežicah ob Savi. Službovala je nato v Litiji, Storah, Slivnici pri Mariboru, Vitanju, Meži, Libelčah in končno celih 25 let v Sentjurju pri Celju, kjer je bila nad 5 let upravnica pošte. Poštna služba ji je bila nad vse, saj je bila tako tesno povezana in priklenjena z delom na pošti. Vedno nasmejanega obraza, vljudna in uslužna je bila z vsakomur, ki je imel na pošti opravka.

Po 32 letih poštne službe, vestnega, marljivega in treznega dela, odhaja tov. Mimika Kincl še prav mladeniška v zaslužni pokoj. Ob tej priliki ji Sentjurčani iz dna srca želimo kot upokojenki še mnogo zdravih, srečnih let ter veselih, zadovoljnih in vedrih uric...

XI. MARIBORSKI TEDEN

VELIKA GOSPODARSKA, KULTURNA IN ŠPORTNA REVIIJA

OD 7. DO 15. AVGUSTA 1954

15. AVGUSTA KMEČKI DAN

25% POPUSTA NA ŽELEZNICI IN AVTOBUSU

Lidija Grilec:

Jacikina Lilica

Tudi v Zagrebu je neprestano deževalo kakor iz škafe. Otroci so željno gledali skozi okna, kdaj se bodo pretrgali oblaki, da zletijo na dvorišča in v parke kakor ptičice. Toda zaman. Tudi Jaciki je bilo strašno dolgčas in venomer je prosila mamo, da bi šli kam ven iz hiše. Zato je mama Jaciko jemala s seboj po vseh opravkih in nekake dne sta se odpeljali v mesto na veliki trg. Bil je pa tako poln, da so se gospodinje s svojimi cekarji komaj prerivale skozi gnečo. Ko se je Jacika vzpenjala z mamo po stopnicah v gornji del trga, je naenkrat zaslišala milo čivkanje.

»Oh, mama, majhne električne piščančke že prodajajo, pojdiva pogledati!«

»Dušica, to niso električni piščančki, to so piščančki kakor vsaki drugi, le da jih je električna toplota izvalila iz jajčka in nimajo mamic.«

V veliki škattji jih je bilo najmanj trideset. Gnetli so se, preskakovali drug drugega, zobali drug drugemu s kljunčkov, vsi pa so bili tako lepo rumeni kakor sončne kepicke.

»Glej, no, mama, kako čudne kljunčke imajo nekateri, mogoče pa to le ni dobro, ko nimajo mamic. Vidiš, čisto splošen kljunček ima.« Segla je ponj, ga nežno pritisnila k licu in preplašeno pogledovala prodajalko ali ga ji bo vzela ali ne.

»To je majhna račka, zato ima tak kljunček, vidiš, tudi nogice ima drugačne.«

»Mamica, kupi mi račko! Prosim, prosim, da bom imela nekaj živega!«

Kaj pa je mama hotela drugega, morala je račko kupiti. Jacika jo je nosila tako nežno kakor da ima zlato snežinko v roki in od časa do časa je hvalično pogledovala mamo.

»Mama, zdaj pa kar hitro pojdiva domov, da se mi ne prehladi!« Tako se je mudilo, da mama ni utegnila več kupiti niti solatce, niti krompirčka. V tramvaju se je Jacika stisnila k oknu, da ne bi bilo kaj narobe. Kar naenkrat pa rački nekaj ni bilo všeč in pričela je na ves glas čivkati, tako da so vsi v tramvaju prisluhnil, kaj je to in odkod.

»Lilico ima, joj, kako lepo lilico!« se je oglašil blizu Jacike droben glas. Jacika je izprva začudeno gledala, potem se ji je pa urno posvetilo, da mora biti to samo njena račka in tako je izvedela, da na Hrvaškem pravijo račkam tudi lilice.

»Vidiš, mama, zdaj ima pa že ime. Toda jaz jo bom raje klicala Gaga, ker vedno pač ne bo tako majhna.«

Lilica je dobila svojo hišico iz zabojčka. Mesto pokrova je mama zgoraj pribila palčke, da je v hišici bilo svetlo, na eni strani pa so se palčke dale premakniti in to so bila vrata. V majhnem lončku je dobila jesti, kadar pa je bila žejna, jo je Jacika vzela ven iz hišice in ji dala piti iz take posode, v kateri se je lahko tudi kopala obenem. Lilica je bila v Jacikinem naročju najbolj srečna. Če je Jacika sedela na svojem stolčku, je lilica kričala pred njenimi nogami, da jo je Jacika morala vzeti na krilo. Potem je pa zadovoljno čeb-ljala ali pa je zarila glavico v Jacikin rokav in zaspala. »Oh, mama, ne veš kako jo imam rada,« je stalno ponavljala Jacika. Račka pa je zlezla do Jacikinega vratu in jo rahlo ščipala v brado.

»Kaj ne, mama, kadar bo Gaga velika, me ne bo nikoli zares ugriznila, ona ve, da sem zdaj jaz njena velika mamica!«

Prve dni lilica ni mogla nič jesti in Jaciko je zelo skrbelo kaj bo.

»Mama ali ne bi tudi njej dala vitaminskih bonbonov?«

»Veš, dušica, račka je najbrže žalostna, ker je sama, moraš ji delati družbo.«

Jacika je neutrudno trkala s prstkom po skodelici, da je račka mislila, da njen prstek tudi je in se je naučila jesti. Kadar se je Jacika nihal, se je morala tudi lilica nihat z njo. Ker pa

je še vedno deževalo in je bilo hladno, je Jacika največkrat grela svojo račko v naročju. Če je bila Jacika z mamo v sobi, je bilo rački v kuhinji strašno dolgčas. Kričala je, kričala tako dolgo, da je priklicala koga in dobila jesti in piti. Če pa le predolgo nobenega ni bilo k njej, je tako dolgo silila z glavo med palčke, da jih je razrinila in pricapljala v sobo, da poišče svojo Jaciko. Nikoli se ni zmotila, da bi zamenjala Jacikine noge z drugimi, ki so hodile po kuhinji. Vedno je tekala samo za Jaciko. Če si je Jacika oblačila čevlje, je lilica vlekla za trakove, da ji pomaga. Če pa je nato Jacika ni dvignila k sebi, je sedla ob čevlji, dvignila glavico v zrak in kričala, kričala, da bi se je kamen usmilil.

»Vidiš, mama, kako me ima rada!« je vzklikala Jacika.

Ko je nehalo deževati, je v dvorišču ostala velika mlaka. Račka se je morala učiti plavati. Bila je že tako velika, da jo je bilo že za dve Jacikini pesti. Jacika se je igrala z otroki in tekala sem in tja po dvorišču, račka pa za njo. Ko je Jacika preskakovala mlako, se lilica ni prav nič ustrašila, ampak je hrabro mahnila kar po sredi. Vsi otroci so občudovali zlato-puhasto lilico in vsi bi jo bili prav tako radi imeli. Z balkonov so gledale mamic, smejale se in vzklikale in nič se jim ni mudilo kuhati.

(Konec prihodnjič)

Tatovi, ki so imeli pogum

V ameriškem mestu Thourmont so vlomilci vdrli v kletko s kačami, odnesli kobro, ki je najbolj strupena kača na svetu in udava, ki je meril 14 metrov.

Še ena s kačo

V Indiji je v mestu Karikal bil koncert. Na kontrabas je igral neki Sastrija. Med igranjem je iz godala prišla strupena kobra. Ker koncerta dirigent ni hotel prekiniti, se je zgodilo, da je kobra ugriznila ravno dirigenta, ki je čez eno uro umrl z besedami: »Sastri je gotovo napačno igral.«

DOBRA KNJIGA je najboljši prijatelj in učitelj! — Za dobro knjigo bo skrbela PREŠERNOVA DRUŽBA

Nekaj šal

Martina boli zob, zato se je odločil, da gre k zdravniku. Ko je pa že sedel na stolu v ordinaciji, je njegova odločnost popustila. Zobozdravnik naroči postrežnici, da prinese konjak:

»No, sedaj spet dobili potrebno korajžo?«

Martin je zanikal, in to trikrat ponovil. Zobozdravnik ga je vselej zopet vprašal, če je že dovolj korajžen. Po sedmem kozarcu je Martin vstal in dejal:

— Se preveč sem korajžen. Svetujem vam, da si ne podstopite dotikati mojih zob.

*

(V Južni Afriki.) Zena belega farmerja se sonči na strehi hiše. Ko vstane, ji spodrsne in pada na gnojšče, kjer je črni hlapec odmetaval smeti. Videc svojego gospo na kupu, zmaje z glavo: »To je beli človek razsipe, ta ženska bi lahko trajala še najmanj tri leta.«

Vrtičkarjem v napotilo

Na področju mesta Celja, je vrtičkarstvo močno razvito. S katastrofalno poplavo je bilo popolnoma uničenih 35 ha, delno pa 15 ha vrtnih površin, na katerih ob normalnih pogojih pridelamo najmanj 10.000 q vrtnin. Slovenski vrtnarji so pravilno ocenili škodo, ki bi jo utrpeli, če bi ostale površine neizkoriščene. Zato so iz vseh krajev nudili pomoč in podarili okrog 165.000 sadik najrazličnejših zelenjadic. Med vrtičkarje je bilo razdeljenega okrog 23.000 kilogramov amonijevega solitra ter 7.600 kg kalijeve soli. Storimo vse, da bodo razdeljena sredstva vrgla visoke obresti.

S temi, delno pa lastnimi sredstvi, so vrtovi v glavnem obnovljeni, ne morejo pa skriti izraza zapoznelosti. Izmužnil se nam je skoro ves mesec in poslužiti se bomo morali vseh možnih ukrepov, da zamudo čim bolj oblažimo. Z okopavanjem, gnojenjem in zalivanjem moramo vrtnine prisiliti, da nadoknadijo zamujeno.

Z okopavanjem uničujemo plevel. Ker pleveli, ki jih ne zatremo, izčrpavajo zemljo, ker z okopavanjem zemljo prehlajamo in odpremo dostop kisliki, ki je nujno potreben drobnoživkam, ki pripravljajo rastlinam hrano v tleh, lahko trdimo, da pravilno okopavanje odleže za polovično gnojenje. Zato čim prej okopljite vrtnine povsem plitvo, 2–3 cm globoko. S preglobokim okopavanjem pripravljamo talno vlago in poškodujemo korenine zelenjadic.

S preudarnim dopolnilnim gnojenjem najobčutnejše pospešimo rast zelenjadic. Razdeljeni apneni amonijev soliter je prvovrstno gnojilo, ki vpliva predvsem na rast zelenih delov. Sestavljen je tako, da hitro pa tudi precej trajno deluje. Apno, ki ga vsebuje je za celjske vrtičke pravo zdravilo, saj so zaradi žveplene kisline, ki pride v zemljo s padavinami, močno okisani. Podoben, vendar kratkotrajnejši učinek ima čilski soliter, ki se pa ravno zaradi tega, ker ne vsebuje apna, ne more meriti s prejšnjim. Obe gnojili sta lahko topni in se zaradi tega močno izpirata v globino, če jih uporabimo v prevelikih količinah. Racionalna poraba teh gnojil je edino v postopnem gnojenju v obrokih. Apneni amonijev soliter damo v dveh, čilski soliter pa celo v treh obrokih, v 4–6 tedenskem časovnem razdobju. Največ dušične hrane

dajemo vrtninam, ki razvijejo obilo zelene mase. Zelju, ohrovту, karfiolji in poru lahko potresemo 4–6 dkg omenjenih gnojil na vsak m² površine, paradižniku, papriki, kumaram, zeleni, kolerabi, solati endiviji pa zadostujejo 2–4 dkg; fižol, grah ter korenčnice se zadovoljijo z 1 dkg v enkratnem obroku.

Samo z dušičnimi gnojili pa vrtnin ne moremo zrediti. Vse vrtnine, zlasti krompir, korenje, pesa, zelena, čebula, paprika in paradižnik, potrebujejo tudi precej kalija. Za kalij so hvaležne tudi vse kapusnice ter vrtnine, ki jih pridelujemo za zimsko porabo. Kalij dajemo rastlinam v obliki kalijeve soli (2–4 dkg na m²), ki jo lahko trosimo pomešana z dušičnimi gnojili prav tako v obrokih.

Vsa ta gnojila trosimo pod listjem okrog rastlin, pred dežjem ali pa po njem in jih plitvo podkopljemo. Ker je male količine gnojil težko enakomerno porazdeliti (n. pr. 3 dkg v treh obrokih), jih lahko pred trošenjem pomešamo s suhim peskom. Še bolj pa izkoristimo ta gnojila, če napravimo vodno raztopino in z njo zalijemo vrtnine (2–3 dkg

na 10 l vode za 1 m²). Prav tako koristni so zalivki stare gnojnice, razredčene z vodo (1:1) ter izboljšane s superfosfatom (pol kg na 100 l). Zalivki so koristni zlasti ob suhem vremenu.

Več hrane, več vode. Če bo druga polovica leta v pogledu padavin bolj normalna, bo treba vrtninam pomagati z zalivanjem. Suho zemljo bo treba temeljito zamakati. Pomnimo, da vsakodnevno rosenje ne pomeni nič. Rastline sprejemajo v vodi raztopljeno hrano preko korenin in tja, kjer se nahajajo korenine je treba spraviti tudi vlago. Rajši zalivajte samo enkrat tedensko, pa takrat res izdatno; okrog redkeje posajenih vrtnin (paradižnik) napravite kolobarje in zalijte vsako rastlino posebej, nato pa kmalu okopljite.

Z intenzivnim delom na vrtu dosežemo neverjetne uspehe. Če poleg tega še pravočasno zatiramo razne škodljivce (kapusovega belina, kolaradarja, bramorja) in boleznij (plesen na paradižniku in krompirju), da ostanejo listi zdravi, uspehi ne morejo izostati. Vrtički bodo kljub grobem posegu narode bogato obrodili.

TOVARNA TEHTNIC CELJE

razpisuje

4 VAJENIŠKA MESTA

za izdelovalce tehtnic.

Pogoji: Uspešno dovršeni 3. razred gimnazije in dopolnjena 15 letna starost.

Interesenti naj pošljejo prijave na naslov tovarne do 15. julija 1954 in priložijo: rojstni list, zadnje šolsko in zdravniško spričevalo.

Tovarna tehtnic Celje
Mariborska cesta 1

Kako je bila razdeljena pomoč poplavljenim krajem v okraju Celje

Poleg denarne pomoči, ki je prihajala z vseh strani Slovenije, pa tudi izven nje, so v stiski pomagali prizadetim, ker jih je nešteto. Okrajni štab za pomoč poplavljenim je sprejel 19.792 kg raznovrstnih živil, 301 kg žita, 29 posteljnih vložkov, 184 odej, 297 komadov raznega pohištva, 7.116 komadov perila, 4.010 komadov raznih oblačil, 9.975 m tekstilnega blaga, 614 galanterijskih predmetov, 979 komadov steklenine, 503 kg kemičnih izdelkov, 10.169 komadov posode, 32 poljedelskih orodij, 650 raznih predmetov, 2.816 parov čevljev, 1.069 kg raznih tekstilnih ostankov,

1.171 komadov pletenine, 71 komadov posteljnine, 164 komadov postelnega perila, 678 parov nogavic, 55 komadov jedilnega pribora ter 9 prostorninskih metrov drv. Tu niso všteti prispevki, ki jih je sprejel štab za poplavljenice Mestne občine Celje, katere bomo objavili posebej.

Po dosedanjih podatkih je bilo razdeljeno med poplavljenice v prizadetih občinah 2.090 oblek, 1.938 kosov perila, 1.361 parov čevljev, 6.548 komadov posode, 32 komadov pohištva, 356 kosov postelnega perila, 282 komadov posteljnine, 370 parov nogavic, 9 komadov raznega orodja, 213 komadov jedilnega pribora, 11.683 kg živil, 4.900 m raznega blaga, 9 prostorninskih m drv, 131 raznih gospodarskih potrebščin ter 1.023 komadov pletenine.

Pregled nakazil za pomoč poplavljenim okrajnega ljudskega odbora Celje

Nakazila na tekoči račun 625-T-276

Ljudski odbor mestne občine Hranstnik 100.000; Narodna banka Zagorje 5022; Ljudski odbor mestne občine Zagorje 500.000; Občinski ljudski odbor Trbovlje 500.000; »Zeleznina« Trbovlje 100.000; »Meso« Trbovlje 50.000; »Mehanika« Trbovlje 50.000; Gostinstvo podjetje Ljubljana 10.000; Kurilnica Ljubljana 100.000; Okrajni odbor RK Radovljica 20.000; Tovarna kovane orodja Kamnik 50.000; Obrtna zbornica LRS Ljubljana 5000; Sindikalna podružnica Slovenija-avto Ljubljana 18.590; Zupniški urad Celje 10.000; Mestni odbor RK Ptuj 50.000; »Vitamika« Trbovlje 50.000; Ljudski odbor mestne občine Kamnik 200.000; Trgovsko podjetje Izbira Trbovlje 100.000; Knjižarna Trbovlje 20.000; Preskrba Trbovlje 100.000; Mestni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi Trbovlje 50.000; Pekarna Ajdovščina 50.000; Občinski odbor RK Kočevje 10.000; Okrajni ljudski odbor Tolma 200.000; Okrajna lekarna Slovenj Gradec 10.000; »Universale« Slovenj Gradec 50.000; Občinski ljudski odbor Zreče 50.000; Planinsko društvo Maribor 5000; Tovarna strojev Majšperk 150.000; Savinjski magazin Zalec 24.000; Mestni odbor RK Murska Sobota 20.000; Okrajni odbor RK Ptuj 10.000; Trgovsko podjetje Potrošnik Zagorje 4900; »Standard« Kranj 50.000; Elektro Trbovlje 40.000; Brivnica Trbovlje 5000; Avtopark Trbovlje 50.000; Elektra Trbovlje 100.000; Slovenija-avto Ljubljana 100.000; Sindikat tovarne klobukov Skofja Loka 14.070; Bombažna tkalnica Vidmarje 55.590; Sindikat železničarjev Divača 10.000; Delovni kolektiv Prestranek 5170; Sindikalna podružnica mestnega odbora Ptuj 9820; prispevek celjskih odvornikov 10.000; Vino Koper Celje 7750; Lovska družina Ribnica 5000; Sindikalna podružnica »Pionir« Novo mesto 10.000; Društvo upokojencev LRS Ljubljana 1000; Narodna banka Kamnik 2100; Sindikat obrtnih delavcev Jesenice 5450; Družina Požun Oslinica 1500; Clani sindikalne podružnice Narodne banke Zalec 16.000; Učenci šole v Rogatcu 5000; Kmetijska delovna zadruga Golovorica v Istri 5000; Mestni odbor RK Maribor 500.000; Celjska tkalarna Celje 100.000; Ribarska zadruga Celje 20.000; Okrajna lovska zveza Celje 10.000; Industrijsko podjetje za elektroizvedbo Ljubljana 200.000; Aerotehnika Ljubljana 26.000; Zlatarstvo Trbovlje 10.000; »Preskrba« Trbovlje 10.000; Turistično podjetje »Majolka« Trbovlje 150.000; Klavirna Trbovlje 20.000; Osnovna šola Ponikva 5656; Uslužbenec trgovskega podjetja Zeleznina Jesenice 5950; Sindikat grafičarjev Ljubljana 3200; Sindikat delavcev kovinske industrije »Ardel« Ljubljana 25.000; Gradinski Franjo, frizer, Bled 1000; Rupnik Anton, duhovnik pri Sv. Jožetu, Celje 1000; Pogačnik Viktor, krojač, Podnart 40 500; Delavski politični dom France Rozman 400 Martuljek 9100; Pionirski odred Frana Erjavca Kranj 10.000; Okrajna lovska zveza Kranj 45.000; Razbahar Franc, Zalec 44

1000; Pionirski pevski zbor nižje gimnazije Slov. Bistrica 1600; Sindikat uslužbenecv Rogatec 10.000; Osnovna šola Store 6750; Klinika nogavic Celje 10.000; Kmetijska zadruga Kocijan 10.000; Sindikalna podružnica kmetijskega gospodarstva Kočevje 10.000; Splošno gradbeno podjetje Zasavje Trbovlje 50.000; Društvo upokojencev LRS, podr. Mark Ljubljana 5000; Občinski ljudski odbor mestne občine Ptuj 100.000; Eksploatacija liverske peske Store 61.475; Tovarna poljedelskih strojev Batuje 50.000; Zdravstveni dom Rogaska Slatina 20.000; Slatinski podjetje Kostričina Gabernik 5100; Mestna hranilnica Murska Sobota 5000; Trgovsko podjetje Jesenice 20.000; Rabič Justin, žične pletenine, Bled 20.000; Hotel Krim Bled 5875; Okrajni odbor RK Menges 111.467; Osnovna šola Blagovna 4178; Sindikalna podružnica Slovenija vino Ljubljana 106.430; Okrajni odbor RK Radovljica 39.000; Kulturno-umetniško društvo Rogatec 2000; Osnovna organizacija Zveze komunistov Saturnus Ljubljana 10.000; Krajevni odbor PTT sindikata Ljubljana 132.015; Sindikat NB Ljubljana 3160; Trgovsko podjetje Jesenice 27.582; Vaški odbor AFZ Lukavica 4800; Občinski ljudski odbor Videm pri Ptuj 34.805; Rdeči križ Slov. Konjice 111.325; Društvo upokojencev LRS Velike Lašče 1000; Pretnar Franc Bled 1000; Nožarič Luka Bled 1000; Ravnik Peter Bohinjska Bistrica 1000; Sindikalna podružnica Jesenice 5200; Sindikalna podružnica NB Jesenice 6900; Sindikat univerze tovarne visoke šole Ljubljana 38.121; Clani gasilske čete Ljubljana 10.000; Ljudski odbor mestne občine Slov. Konjice 50.000; Društvo upokojencev Kranj 10.000; Gostinstvo »Svoboda« Bled 5000; Titovi zavodi Litostroj Ljubljana 1.500.000; Restavracija Litija 2920; Mestni odbor Socialistične zveze Maribor 10.000; Opekarna Zabjak pri Ptuj 94.620; Mestna komunalna ustanova Ptuj 94.620; Kmetijska zadruga Vrtobja Sempeter pri Gorici 10.000; Sindikalna podružnica Trgovskega podjetja »Zrnoc« Maribor 4440; Članstvo okrajne obrtne zbornice Trbovlje 88.658; Trgovsko podjetje »Manufaktura« Ljubljana 7450; Sindikalna podružnica Saturnus Meste 50.000; Zlatar Mordel Feliks, Pula 5000; Prilaz Valentin Jesenice 1500; Ambrožič Avgust, mizar, Bled 500; Franc Jožef, Razbor, Bled 500; Marček Franc, Bled 500; Narobe Mira, Meste 500; KUD Stefan Kovar Murska Sobota 5000; Občinski ljudski odbor Strmec 5000; Lovska družina Vitanje 2540; Sindikalna podružnica Saturnus Ljubljana 36.800; Vida Smolec, urar, Jesenice 500; Jernej Avbal, kovač, Jesenice 1000; Lovska družina Griže 12.100; Golmajer Silvester, mizar,ski mojster, Ljubno 1000; Občinski odbor Zreče 48.467; Komunalna uprava Maribor 146.503; Parna pekarna Kranjska gora 5000; Kmetijska zadruga v Bohinjski Srednji vasi 9516; Cevljarna Jesenice 4744; Mestno kino-podjetje Bled 10.000; Turistično društvo Mojskruna 5000; Predilnica in tkalnica Maribor 250.000; Tovarna kovane orodja Zreče 140.000; Kulturnoprosvetni

sklad KZ Sežana 60.000; Društvo pravnikov Celje 10.400; Občinski ljudski odbor Zabuza 10.000; Brivnica mesta Jesenice z osebjem 7027; Občinski odbor RK Moravče 9567; Vaški odbor SZDL Veliko Sirje 4620; Odbor SZDL Kranj 24.740; SZDL terena center Kranj 32.340; Občinski odbor Videm pri Ptuj 12.417; Občinski ljudski odbor Zavre 16.150; Osnovna šola Rogaska Slatina 8580; »Saturnus« Ljubljana 134.888; Mestni odbor RK Lendava 10.000; »Kovina« Ljubljana 20.600; SZDL Zužemberk 2137; Premogovnik Kočevje 500.000; Odbor za pomoč poplavljenecv Gomilsko 53.700; Lovska družina Rogatec 4000; Sindikat delavcev in nameščenecv KZ Zreče 30.000; Gasilska zveza LRS Ljubljana 5000; Tovarna klobukov Skofja Loka 50.000; Hotel Triglav Bled 8352; Šefman Danijel, Kranjska gora 1000; Planinsko društvo Mojskruna 5000; Ljudski odbor mestne občine Izbira 500.000; Učitelstvo Kozjanskega sektorja 6000; KUD »Bohor« Kozje 5000; Ferdo Erič, pek, Koroška Bela 1000; Občinski odbor SZDL Srednja vas v Bohinju 16.836; Pogačar Jakob, Radovljica 500; Društvo upokojencev Idrija 10.000; Trgovsko podjetje »Počasn« Kamnik 18.202; Tekstilna tovarna »Juteks« Zalec 40.530; Tekstilna tovarna v Ajdovščini 62.572; Avtošervis Jesenice 3272; Občinski ljudski odbor Gomilsko 10.500; SZDL Zužemberk 755; Vaški odbor SZDL Ljubno 11.523; Jenko Ludvik, zidar, Jesenice 1000; Parna pekarna Jesenice 12.000; Trgovsko podjetje »Savica« Bohinjska Bistrica 3500; Zdravilišče Smarješke Toplice, Novo mesto 5000; Obrtno mesarsko podjetje »Vol« Kranjska gora 5000; Zveza delavcev in nameščenecv gostinske stroke Jesenice 7083; Osnovna šola Homec, Radomlje 4810; Osnovna šola Cirkle 4600; Sindikat zdravstvenih delavcev Novo Celje 50.000; Občinski štab Starše 17.900; Zvezarna Jesenice 2.322.553; Mesarsko podjetje Lesce 500; Okrajni odbor SZDL Kočevje 10.670; Cementno podjetje Lesce 1000; prenakazilo iz akreditiva za znesek, ki je bil napačno dvignjen 10.000. Skupna nakazila na račun 625-T-276 11.127.265.

Črpano iz tekočega računa 625-T-276

Občinski ljudski odbor Laško 700.000; Občinski ljudski odbor Rimske Toplice 500.000; Občinski ljudski odbor Zalec 500.000; Občinski ljudski odbor Jurklošter 500.000; Občinski ljudski odbor Lesično 200.000; Občinski ljudski odbor Planina 200.000; Občinski ljudski odbor Slivnica pri Celju 200.000; Občinski ljudski odbor Kozje 200.000; Občinski ljudski odbor Breze 500.000; Občinski ljudski odbor Zusem 500.000; Občinski ljudski odbor Vojniki 1.000.000; Občinski ljudski odbor Strmec 1.000.000; Občinski ljudski odbor Skofja vas 500.000; Občinski ljudski odbor Frankolovo 500.000; Vodno gospodarska uprava Celje 2.000.000; zaračunana provizija pri NB 1155. Skupno črpano 8.401.155. Ostane na tekočem računu 625-T-276 2.726.110.

STANJE PRORACUNSKA AKREDITIVA

625-11616

ZA OKRAJNI LJUDSKI ODBOR CELJE

Nakazano 20.000.000

Črpano iz proračunskega akreditiva:

Občinski ljudski odbor Dobrna 2.000.000; Občinski ljudski odbor Vojniki 1.000.000; Občinski ljudski odbor Strmec 700.000; Občinski ljudski odbor Skofja vas 700.000; Občinski ljudski odbor Frankolovo 500.000; Občinski ljudski odbor Laško 1.000.000; Občinski ljudski odbor Rimske Toplice 500.000; Občinski ljudski odbor Jurklošter 500.000; Mestni ljudski odbor Celje 6.000.000; Mestni ljudski odbor Celje 5.305.500.

Izplačila za socialno pomoč Od tega:

Občinski ljudski odbor Store 100.000; Občinski ljudski odbor Skofja vas 100.000; Občinski ljudski odbor Jurklošter 50.000; Občinski ljudski odbor Breze 50.000; Občinski ljudski odbor Laško 50.000; Občinski ljudski odbor Frankolovo 80.000; Občinski ljudski odbor Vojniki 100.000; Občinski ljudski odbor Strmec 100.000; uslužbenec OLO Celje 100.000; izplačano Borovšak Heleni za socialno pomoč 450.000; izplačano Simončiču Francu 60.000; Ljudski magazin Celje 78.180; Krivec Franc, Skofja vas 10.000; Ljudska pravica-Borba 16.000; Prevoznistvo Celje 42.145; Okrajna gasilska zveza Celje 500.145.

Skupno črpano iz proračunskega akreditiva 19.885.970

Ostane na proračunskem akreditivu 116.050

JAVNA ZAHVALA VSEM, KI SO NUDILI POMOČ POPLAVLJENCEM

Elementarna nesreča, če je še tako velika, se da omiliti le, če se ji zoperstavi organizirana sila vsega naroda. Tak primer je bil ob priliki katastrofalne poplave v Celju in njegovi okolici. Že v nekaj urah po katastrofalni poplavi so poplavljenim krajem samoiniciativno priskočili na pomoč vsi delovni kolektivi, društva in organizacije, ki so poplavljenecv pomagali reševati gola življenja in njihovo imetje, jim pomagali v denarju ali pa z darili v naravi. Prav posebno so se ob tej priliki izkazali pripadniki JLA, LM ter gasilska društva iz vse Slovenije, ki so opravila ogromno delo v korist vse naše skupnosti.

Če je bil kdo med Celjani kdaj koli lokalpatriotsko ali celo sebično usmerjen, nam je ta elementarna nesreča za vedno utrdila prepričanje, da je le v vsej jugoslovanski in slovenski socialistični skupnosti možen realen in sigurn napredek. Sele sedaj v celoti občutimo, kako življenjsko smo med seboj povezani. Zato je ta katastrofa še bolj učvrstila prepričanje, da se med nami ne bo nikoli več pojavil lokalpatriotizem.

Okrajni ljudski odbor visoko ceni socialistično zavest delovnih ljudi, ki so jo pokazali pri reševanju splošne ljudske, kakor tudi zasebne lastnine. S tem so naši delovni ljudje še enkrat dokazali, da je socialistična zavest globoko prodira v najširše plasti ljudskih množic. Delovni ljudje se zavedajo, da je le v socialistični skupnosti moč in napredek — edina prava pot k lepšemu in boljšemu življenju.

Elementarna nesreča, katere posledice so ogromne, je vzbudila v nas spoznanje in prepričanje, da je osnovna dolžnost Okrajnega ljudskega odbora angažirati vsa dosegljiva sredstva za ureditev vodnega sistema Savinje s pritoki. Zato bo do rešitve tega problema potrebno, da se omejuje celjski okraj in mesto v svojih izdatkih le na najnujnejše ter vsa ostala sredstva usmerja za regulacijska dela. Prepričani smo, da nas bo pri teh nujih in obsežnih javnih delih podprla tudi Ljudska republika Slovenija.

Po zaslugi izredne požrtvovalnosti delavcev v tovarnah in pri javnih delih ter izdatni in pravočasni pomoči delovnih ljudi iz vse Slovenije, se posledice elementarne nesreče v kratkem ne bodo več poznale. Osnovna misel ter vodilo našega prebivalstva v tem času je, da s povečanimi naporji dosežemo in še presežemo predvideno višino narodnega dohodka, da bi ta nesreča ne vplivala preveč občutno na dohodek okraja, oziroma republike in zveze.

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR
C E L J E

Pismo z Malinske

Poslavljanje, še zadnja naročila skrbnih mamic, očkov in skrbnikov na celjskem kolodvoru in dvaindvajset pionirk je veselo vstopilo v vlak, da nas popelje do Ljubljane, kjer prestopimo na »Express« do Postojne in dalje z električnim vlakom do Reke. Nasmejano so z oken odgovarjale svojim dragim, ki so naročali še to in ono. Čim se je premaknil vlak, so se odpejali tudi nasveti in nauki, morda celo v nasprotno smer. Kdo bi si zapomnil, ko pa je v malem srčcu prostora le za eno veliko željo, zagledati čimprej morje! In samo zato so bili vsi dobri in ubogljivi. Če pa je njihova radovednost s številnimi vprašanji neizčrpna, je to kar prav in v redu. Že na prvi mah smo postali ena družina. Ko smo na Matuljah zagledali srebrno morsk gladino, so tisti, ki so morje zazrli prvič z vzkliki začudenja ostrmeli z odprtimi ustki. »Joj, to je velika Savinja!« je pomoderovala naša najmlajša. Kdo bi se ne smejal tako pristrnemu vzkliku!

Vlak je imel zamudo, vendar smo na kolodvoru pri Putniku izposlovali, da je ladja čakala prav samo na nas. Tega smo bili izredno veseli. Ko smo izstopili iz vlaka, je na potne obraze sijalo vroče sonce. Nebo pa se je na zapadni strani pooblačilo in hladilo naš partizanski marš (brez kovčkov) do ladje, na katero je naša pionirska brigada stopila prav korajžno, razen dveh, ki sta zatrjevali, da ju ni prav nič strah, vendar za vsako sigurnost sta me prijeli za roko.

Morje je mirovalo. V pristanišču mr-goli ladij, velikih in malih, na njih mornarji, rjavih zagorelih obrazih in lica izbrušena od vetra. Krepe, mišičaste roke dvigajo vrvi, ki se zavijajo v klopčič. Morje! Človek ga ne more doumeti, le občuti ga. Ali je mogoče izraziti vse, kar čutiš vedno iznova, kadar te pot privede v njegov objem. Morje v svetlem dnevu, ko se od morske gladine odraža blesk sončnih žarkov, ki si svojo pot utirajo skozi oblake, ki se hitro množe na obzorju. Tisoč valov nas pozdravljajo! Pozdravljajo nas na desni vrhovi Učke, v zlatih sončnih žarkih se kopleje Kvamernski zaliv, ob njem Opatja, Lovran, Moščenicka Draga — kakor biserna ogrlica vržena med gore in morje. Na obzorju ponosni Velebit. Otok Cres in Krk žarita v pravilčnih otenkih in na slednjega nas pelje ladja »Rovin«. Vse to te navdaja s ponosom, vsa ta brezmejna lepota je naša socialistična domovina!

Reka, Omišalj, Njivice in slednjič kraj našega domovanja — lepa Malinska! Otroci so se počutili odlično, nobenih slabosti. Tako so v to svrhu pripravljene zdravilne kapljice in škatljice ostale nedotaknjene. Nobene utrujenosti, nenehno so čebljali — kaj če, kako, tam, to, »glej in glej«, je napolnjevalo vso ladjo, saj se je vozilo na njej tudi preko sto mari-borskih pionirjev. Večini naših bi jih prav rada še pospremila v Purat. Na pomolu nas je pričakoval upravnik Doma in nas ljubeznivo odvedel v krasen dom ob morsk obali, v katerem si bodo celjski pionirji (mi smo letos že 4. izmena) med njimi največ otrok naših padlih borcev, utrdili svoje zdravje.

Mali želončki so bili polni dobrot, ki so jim jih pripravili še doma in vse to je poplaknil dober čaj v prostorni lepi jedilnici. Nekateri seveda niso mogli razumeti, zakaj se morajo kopati v kopalnici, ko pa je morje tako vabljivo. Čez eno uro je v veliki zračni spalnici, z balkonom in prekrasnim razgledom na morje sanjalo dvaindvajset ljubkih pionirk o vlakih, tunelih, ladjah in seveda tudi o morskem psu, prav gotovo pa o svojih mamicah in dobrih skrbnikih.

In danes se je zaključil četrti dan kar smo tukaj. Vsi so zdravi, veseli, že precej rjavi. Zrak, sonce in voda, radost in veselje! Tako jim potekajo dnevi in ne pogrešajo prav nikogar, niti mamic. Mogoče se bo pojavilo domotožje kasneje — danes jih družijo kolektivna skupnost, lepota in radost morja! Za izpolnitev vseh malih in velikih želja pa sta tu spremeljivki in marljivi, nad vse ljubeznivi kolektiv uslužbenecv tega lepega doma.

Pavla Rovanova

Ali res gospodarstvo v Šentjurju ne more priti na zeleno vejo?

Pretekli četrtek je bilo v Šentjurju, ob navzočnosti sekretarja okrajnega komiteja ZKS Celje ter. Simoniča, občinska konferenca ZK, ki je poleg notranjih organizacijskih vprašanj razpravljala tudi o gospodarski dejavnosti v Šentjurju.

Razprava je pokazala, da ni občinsko gospodarstvo samo nezadovoljivo, ampak celo globoko deficitno. Pokazala je, da je celotna komunalno-gospodarska dejavnost občine na grozeče nizki stopnji in jo bo treba na vsak način dvigniti, če nečemo, da bo Šentjur še poslej tako zanemaren, kot je danes. Ze sam zunanji videz trga kaže, da ni vse tako, kot bi moralo biti, da morajo biti neke globlji vzroki za takšno stanje. Vse do nedavnega je prevladovalo mišljenje, da se Šentjur ne more dvigniti višje, ker nima nobenih gospodarskih perspektiv, ker nima, razen prenzkega družbenega plana, prav nobenih finančnih sredstev. To mnenje so zastopali vsi od članov ObLO do predstavnikov množičnih organizacij. Denar, samo denar nam je potreben in vse bo v najlepšem redu! To gotovo drži, brez materialnih sredstev se ne da ničesar zgraditi. Toda! Ali je Šentjur res takšen kraj, ki mora biti vezan sam na proračun? Ali nima nobenih možnosti, da si zagotovi del sredstev za notranjo rast in razvoj sam? To je temeljno vprašanje, ki ga bo treba v bodoče rešiti enkrat za vselej.

Prvo, kar je treba razčistiti, so brez dvoma občinska gospodarska podjetja. Nobenemu treznemu človeku ne more biti jasno, kako je mogoče, da so prav vsa podjetja deficitna ali pa ustvarjajo minimalen dobiček, ki ga ni vredno omeniti. Gostinska podjetja so deficitna, mizarstvo deficitno, v krojaški delavnici pa je za sedaj stanje še nejasno, prav tako so deficitne tudi mesarije. Ali ni že sama misel na deficit dovolj, da postanemo pozorni? Tu nekaj ni v redu in ne more biti. Nihče ne more trditi, da je deficit izraz realnih možnosti teh obratov. Bolj verjetna je domneva, da gre pri vseh teh stvareh za neke čudne špekulacije, ki jih bo

treba bliže pogledati. Kajti nikakor ni zmotno prepričanje, da so občinska podjetja lahko rentabilna, da lahko ustvarjajo nekaj, kar bo vsej občini v korist.

Drugo vprašanje zadeva LIP Šentjur. Ko govorimo o LIP, moramo najprej z žalostjo ugotoviti, da je to posebna republika v Šentjurju, ki ima samo to srečo, da je padla na ta preljudi košček zemlje, kjer lahko nemoteno živi samo svoje življenje, brez ozira na tisto, kar je okoli nje. LIP Šentjur je najmočnejše podjetje v občini, podjetje, ki ustvarja velike dobičke. Ti dobički so se do sedaj vselej delili med proizvajalce same. Temu ni kaj očitati. Toda... — Splošno znana je velika stanovanjska stiska v Šentjurju, ki se ji morajo porokovati tudi tisti, ki so zaposleni pri LIP. Mar ne bi bilo prav, da se s tistimi, za šentjurske pojme ogromnimi dobički, sezida vsaj eden stanovanjski blok. S samim tem bi bilo Šentjurju mnogo pomagano, pomagano bi bilo poleg tega tudi vsem tistim delavcem LIP, ki še danes prebivajo v kaj neugodnih stanovanjih. Vsaj to bi lahko storil LIP, če že za ostale probleme Šentjurja kaže popolno ravnodušnost. Zdi se, da LIP vsekoli pozablja, da je šentjursko podjetje, da je tesno vezano na svojo občino in ne sme negirati koristi te občine. Primer LIP pa poleg tega zgovorno kaže, kako daleč lahko privede nepravilno tolmačenje samostojnosti in samoupravljanja v podjetjih.

Mnoge stvari bi bile morda enake pri Tovarni poljedelskih strojev. Toda, ker je to podjetje še vedno v povojih in ima dovolj skrbi s samim seboj, bi bilo vsako kritiziranje pre zgodnje. Upajmo pa, da nikoli ne bo šlo po poti, ki bo tako ločena, tako odtrgana od Šentjurja, kot je pot, po kateri stopa danes LIP Šentjur.

Poleg teh naštetih gospodarskih činiteljev leži velik del krivde tudi na samem občinskem ljudskem odboru, ki ni znal ali ni hotel stvari do dna. Prav nič se občinski ljudski odbor ne more izgovarjati ob polomu gospodarskih podjetij. Vsak izgovor, čeprav je pri-

kazan kot tehten, stvari ne opraviči. Po dveh letih bi občinski ljudski odbor že moral vedeti, kako stoji podjetja, kako gospodarijo in zakaj tako gospodarijo. Čudno se sliši, da so se člani gospodarskega sveta in celotnega občinskega odbora sprijaznili z mislijo, da gospodarskih podjetij ni mogoče spraviti na zeleno vejo. Človek bi dejal, da v samem občinskem ljudskem odboru ni vse tako, kot bi moralo biti. Sicer pa počakajmo zadnje besede človeka, ki vrši revizijo knjigovodstva v gospodarskih podjetjih. Morda nam bo ta beseda povedala več, kot smo kdaj pričakovali.

V bodoče bi bilo dobro, da bi takšne stvari bile predmet množičnih sestankov in občinskih sej ne šele takrat, ko je vse zavoženo in očitno propadlo.

ICA

DECENTRALIZACIJA TRGOVSKIH PODJETIJ V CELJU

Na zadnji seji mestne občine Celje so sprejeli sklep o decentralizaciji trgovskih podjetij v Celju. Odlok predvideva, da se mora decentralizacija izvršiti od 1. julija do 1. avgusta. V tem roku morajo podjetja, ki so predvidena za decentralizacijo, izvršiti vse podrobnosti v zvezi z likvidacijo. Tudi v primeru nerednosti in ugotovljenih primanjkljajev se mora decentralizacija v tem roku izvršiti, dolgovne bo prevzelo novo podjetje.

V Celju ne bo več nobene zasebne gostilne

Danes ima Celje še 22 zasebnih gostišč, več kot katero koli drugo mesto v Sloveniji. Skladno z novo uredbo o gostinstvu, ki prepoveduje zasebne gostinske obrate v mestih in industrijskih središčih, se bo v Celju do 1. avgusta izvršila reorganizacija gostišč. Odlok o reorganizaciji gostinstva v Celju, ki ga je mestni odbor sprejel na svoji zadnji seji, predvideva, da v Celju ne bo več nobene zasebne gostilne, razen na An-

skem vrhu, pa še ta samo začasno. — Gostilna Pri mostu bo priključena hotelu Savinja, gostilna Petriček Ojstrici itd. Gostilna Meštrov, Turška mačka in Na-Na pa se združijo v en socialistični obrat. Gostilna Pri riblju, restavracija Klavdivarja in Betona ostanejo še nadalje gostilne družbenih organizacij. Ostale zasebne gostilne pa bodo pavšalizirane.

Ja Celja...

Ali bo Celje dobilo avtomobil za odvoz smeti in škropljenje ulic?

Mestni ljudski odbor je že odredil 26 milijonov dinarjev za nabavo škroplilnega avtomobila, ker je dosedanji že dotrajal. Nedavno pa je prejel sporočilo, da tak avtomobil stane 113 milijonov dinarjev in je tako želja Celjanov za enkrat padla v vodo.

Na zadnji seji so odborniki sklenili, da bodo sklicujoč se na zadnjo poplavo, poslali izvršnemu svetu vlogo, da bi z ozirom na škodo zadnje poplave izpo-

PROVIZORIČNI MOST PREKO VOGLAJNE ODPRT

V ponedeljek so pričeli uporabljati novi provizorični leseni most preko Voglajne, ki je zgrajen v bližini, kjer je bil prejšnji železobetonski, ki ga je porušila zadnja povodenj. Most je v razmeroma kratkem času zgradila naša vojska, ki je tudi v tem delu poplavljenega ozemlja prebivalstvu pomagala. Ves čas je vojska oskrbovala pontonske mostičke, da je bil prebivalstvu omogočen prehod.

NASELJE V OKOLIŠU »SKALNE KLETI«

ki je bilo po zadnji povodnji tudi hudo prizadeto, je pričelo polagoma dobivati zopet normalno lice. Prostovoljci množičnih organizacij so počistili ceste od blata in navlake. Vendar bo do popolne ureditve potrebno še precej dela. Želeži je, da bi se prebivalstvo še v večji meri odzivalo pozivom na prostovoljno delo, saj vse, kar se napravi, je le prebivalstvu samemu v korist. Pozivi na prostovoljno delo se objavljajo v izloženem oknu terenske pisarne.

POŽAR V BUKOVŽLAKU

V torek, okrog 22. ure je pričelo goriti gospodarsko poslopje, last posestnice Ane Gajšek v Bukovžlaku pri Teharjih. Ogenj se je naglo razširil na vse poslopje in ga popolnoma upelnil. Zgorelo je tudi precej lesa, pripravljene za ostrešje in krme. Na kraj požara je prihitelo pet gasilskih društev. Gašenje je bilo oteženo, ker ni bilo vode. Vsi znaki kažejo, da je bil ogenj podtaknjen. Škoda je na prvi pogled ocenjena na pol milijona dinarjev, ki bo oškodovanko tembolj prizadela, ker ni imela ničesar zavarovanega.

KAMNOSEK ŠUMEČNIK NE BO IMEL VEČ OBRTI

Na zadnji seji mestne občine so sprejeli skladno z novo uredbo o obrtništvu sklep, da nihče od obrtnikov ne sme zaposliti več kot 5 delavcev. V Celju bo prizadel ta odlok obrtnike Šumečnika, Jezernika, Dolžana in Aljančiča. Sklenili so tudi, da kamnoseku Šumečniku ne bodo več izdali obrtnega dovoljenja zaradi nepoštenega in nepravilnega poslovanja.

Tribuna

OLEPŠEVALNEGA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA V CELJU

NEKAJ MANJKA

Na splošno je zelo uspela preureditev Lilekove ulice na vogalu s Prešernove ulice. Staro hišo so podrli in ulica je sedaj široka, svetla ter bo v mnogočem olepšala ta del mesta. Toda za zidarji, ki so podrli gradbeni oder, je ostala velika prazna stena, ki že od postaje daje nekam pomanjkljiv vtis. Tako velika ploskev bi na noben način ne smela ostati prazna, če že ni bilo mogoče napraviti oken. Prej je bila tukaj ena podrtja preveč, zdaj pa je nenadoma prazna preveč, saj bi bilo v tem primeru najlažje, ko so bile postavljene zidarske lestve, v bodoče pa bi treba vse na novo postavljati. Vsekakor ta stena ne more ostati prazna, saj je le teh že itak preveč v Celju.

Ko smo že ravno na tem mestu, bi bilo treba pripomniti, da je nasproti te stene ostala zgradba Narodne banke še vedno neočističena. Fasada te stavbe je raztrgana, okrasni omet odpada. Čudno je, da ravno banka ne more imeti lepše hiše?

NOV NASAD V JURČIČEVI ULICI

Zaklonišče v Jurčičevi ulici, ki je osem let kazilo ta del Celja, je Vrtnarska šola po naročilu MLO uspešno ozelečila.

Celjani smo dobili novo zelenico, preprosto, toda smotno urejeno. Gospodinj, ki išče le tvarne dobrine, bi bil ljubši krompir na tem mestu; nižješolska mladina z novo ureditvijo sploh ni zadovoljna; ta ali oni olupševalce pogreša okroglo okrasne gredice; ljubitelji narave pa z veseljem sede na klop pod elegantno brezo, da si spočije oči na zeleni preprogi, tu in tam pretrgani z grupico grmičev ali iglavcev. Poševni nasip obrašča mahonija, medveje in forzi-tije se zaganjajo nanjo ter mešajo s šentjanževkami, ki so letos še tako revne, da jih skoro ni videti. Le skupina mesečark (gloria mundi) bahavo žari pred zelenim pasom mahonij.

Površina med Savinjo in Trubarjevo

sloval pri centralnem deviznem skladu nekaj olajšav. Olajšave so zahtevali še za nabavo prepotrebne avtomobila za odvoz smeti in fekalij.

OSKRBOVALNI DAN V BOLNICI ZNAŠA 830 DIN

Na zadnji seji mestne občine so potrdili cene za zdravstvene storitve za razdobje od marca do junija. Za obisk zdravnik na dom podnevi so določili 70 din, ponoči pa 100 din. Določili so tudi cene raznim drugim zdravstvenim storitvam. Oskrbi dan v Domu onemoglih v Grmovju so določili na 506 din. Povprečni oskrbi dan v celjski bolnici pa je znašal v razdobju marec-junij 830 din ter je v posameznih oddelkih različen; najnižji je 538 din, najvišji pa 1051 din.

Ker se je odbornikom zdela oskrba v bolnici predraga, so cene odobrili s pridržkom, da v primeru, če bi se pojavile pozitivne razlike v ceni, mora bolnica le-te porabiti izključno za znižanje cen v prihodnje.

PROŠNJA LJUDSKI MILICI

Mimo tovarne perila vodi na Jožefov hrib serpentinasta pešpot. Po tej poti je vožnja s kolesi prepovedana in so tam nameščena tudi cestna znamenja, ki opozarjajo na prepoved vožnje. Kolesarji pa se za to malo menijo in z vožnjo ogrožajo pešce. Ljudska milica naj bi od časa do časa, posebno v jutranjih urah, prišla tja in z denarno kaznijo na mestu poučila kršitelje, da je treba cestne predpise spoštovati. Razen tega bomo imena takih, ki bi še dalje ogrožali pešce na tej poti, objavili na oglasni deski terenske pisarne.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 14. do 28. 6. 1954 je bilo rojenih 44 dečkov in 41 deklet.

Poročili so se:

Seško Ivan, pomočnik gaterista iz Celja, in Sekirnik Ljudmila, poljedelka iz Celja; Pogorelec Franc, pom. mizar iz Dobrove, in Majcen Ljudmila iz Dobrove, smartno v Rožni dolini; Klezjan Ivan, šofer iz Celja, in Stor Ivana, bolničarka iz Celja; Cizelj Leopold, delavec iz Celja, in Vodovnik Alojzija, gospodinja iz Celja.

Umrli so:

Vrenko Albin, delavec iz Celja, star 50 let; Vuković Milovan, otrok iz Celja; Hribernik Jakob, vratar iz Celja, star 58 let; Brečko Danilo, otrok iz Celja; Zerovnik Matija, delavec iz Celja, star 77 let; Fale Anton, posestnik iz Rečice ob Savinji, star 67 let; Zeleznik Franc, delavec iz Celja, star 35 let; Lorber Ema, gospodinja iz Dobove, stara 61 let; Koren Alojz, otrok iz Braslovca; Rongador Jožefa, gospodinja iz Celja, stara 72 let; Lazički Franciška, gospodinja iz Celja, stara 78 let; Krašovec Albin, delavec iz Preboda, star 62 let; Risti Pia, gospodinja iz Rogaske Slatine, stara 75 let; Černoša Vida, otrok iz Zg. Sele; Trošt Branko, otrok iz Dobove; Vaš Andrej, posestnik iz Celja, star 55 let; Friedl Franc, upokojenec iz Celja, star 64 let.

Nekaj želja in pripomb kopalcev upravi kopališča Rimske Toplice

Letošnje leto se je sezona kopanja zaradi dokaj neprimerne vremena precej zavlekla na škodo kopalcev. Pričela se je šele v drugi polovici meseca junija. Prebivalstvo, predvsem pa mladina si kaj rada privoščiti ta lepi in zdravju potreben šport. Zanimivo je gledati iz brzega vlaka ob rekah in potokih, kjer mrgoli nešteto kopalcev. Saj je sonce, zrak in voda pogoj za krepitev našega zdravja.

Ko smo tako opazovali v nedeljskem lepem vremenu lepoto narave, se je vlak ustavil v Rimskih Toplicah. Namenjeni smo bili na kopanje v odprt bazen. Bila nas je dolga vrsta, ki je koralala proti kopališču. Urnih korakov, da še ujamemo prostor, kabino ali pa vsaj omarico za obleke, smo prispeli do vhoda kopališča, kjer smo se vstopnili v vrsto pred blagajno za vstopnice. Tu smo se gnetli in čakali predno je prišla vrsta na nas. Kopališče je bilo že prepolno, a vseeno smo vztrajali, kajti tudi mi smo prišli s tem namenom, da preživimo nekaj ur v prijetni termalni vodi. Slišali smo blagajnika, ki je obiskovalcem pred nami odgovarjal »65 za odrasle in 20 din za otroke«. Spogledali smo se, kajti cena se nam je zdela previsoka. Takoj smo napravili kalkulacijo in prišli do zaključka, da si delavec iz Celja ta skromen in zdravju potreben šport všteti vlak in malice, le s težavo privoščiti. Ko smo tako prebili prvi kopalni dan, smo ob zaključku sklenili povedati nekaj našim misli. Gre za nekaj predlogov, o katerih naj bi razprava kopališča v Rimskih Toplicah razpravljala in skušala ugoditi željam delovnih ljudi.

Predvsem bo treba vprašanje vstopnine urediti na realni podlagi. Vstopnina 65 za odrasle in 20 din za otroke se nam zdi zelo visoka. Razen tega naj bi uredili tako, da ne bo isti znesek veljal enako za tistega od jutranje ure kot za onega, ki pride s popoldanskim vlakom. Ni prav, da je enaka vstopnina za ves dan, za pol dneva ali pa celo za pičli dve uri. Prav tako je treba upoštevati to, da je vstopnina 65 din mišljena s kabino ali pa vsaj z omarico za obleke in če se pri navalu tudi tega ne moremo nuditi, potem naj bo temu primerna tudi vstopnina.

Ni vseeno, če se mora kopalet slatiči in oblačiti za živo ograjo in pustiti tam

Na Ostrožnem pri Celju so pričeli graditi naselje kot pripravo za veliko prireditel »Štajerska v borbi! Na tem prostoru bodo gasilci sektorja Celje-mesto priredili 1. avgusta 1954

GASILSKI ZLET

Z VELIKO GASILSKO VAJO IN DRUŽABNO PRIREDITVIJO

RAZPIS

Kovinsko podjetje Žalec sprejme:

- 2 učenca livarske stroke,
- 2 učenca modelne mizarske stroke.

Pogoji: pod toč. 1 in 2 starost od 15 do 18 let. Pod toč. 1 dovršena sedemletka ali 2 razr. gimnazije, pod toč. 2 pa 4 razrede gimnazije.

Prijave osebno v pisarni podjetja.

oblačila, za razliko od onega, ki ima vse to spravljeno v kabini pod ključem.

Čiščenje bazena naj bo med tednom, ne pa v nedeljo, ko je kopališče polno kopalcev. Izenadeni smo bili, ko je uslužbenec že ob 17 izpustil vodo iz bazena in se tako do 18 docela izpraznil, dasi bi spričo legeja in sončnega vremena kopanje lahko trajalo najmanj še eno uro. Težko je razumeti, zakaj se delovnemu ljudstvu krati čas, ki ga lahko izkoristi le ob nedeljah. Predlagamo, da bo kopališče ob nedeljah odprto do odhoda zadnjega vlaka.

Bife naj bo dovolj založen s hladnimi jedili in pijačo. Točilnica naj kavcioni- ra steklenice in kozarce vsem tistim, ki pijačo odnašajo na svoja ležišča.

Splošna želja kopalcev je, da uprava kopališča poskrbi za radioapar, ki bo čez dan oddajal redna poročila in ostali spored.

F. V.

pri »Skalni kleti«, vendar doslej ni zagleda nobena intervencija, ne pri Tajnovanskem uradu, da se ženski presele- ti iz svojega dosedanjega stanovanja v lastno hišo in tam lahko razgrajata po mili volji. V njuno stanovanje pa se naj preseli stanovalce, ki imajo stanovan- je v hiši obeh omenjenih žensk. Stanovalci te hiše imajo tesne prostore za drvarnice in kleti. Nekateri so pa celo brez njih, dočim imata ženski več takih pritlik in že izza časa, ko sta še izvrševali branjerijo. Tudi v tem pogledu se še ni doslej napravil red in je skrajni čas, da se tudi to vprašanje uredi in da obe ženski odstranita tudi vso nesnažno ropotijo z dvorišča.

IZ BRASLOVC

Občina Braslovce za pomoč poplavljenecem

Poročali smo že, kako je braslovski Rdeči križ med prvimi pritekel na pomoč nesrečnim poplavljenecem z lepo vsoto 27.100 din in zbirko živil.

Toda človekoljubni in socialno čuteči Braslovčani so zbirali dalje. V okviru krajevne SZDL se je nabirala akcija nadaljevala. Zbrana je bilo še 1665 kg krompirja, 108 kg koruze, 51 kg fižola, 5 kg masti, 85 jajc in 7000 din. Graditelji Partizanske ceste so žrtvovali svoj enodnevni zaslužek v znesku 10.000 din in prav toliko je dal tudi kolektiv Drž. kmetijskega posestva Zovnek, učenci osnovne šole so pa nabrali 3400 din.

Če preračunamo obe zbirki živil v denarno vrednost po današnjih tržnih cenah in k tej vrednosti prištejemo še dajatve v gotovini, se je RK Braslovce izkazal v zbirki živil za 29.992 din in v denrju 27.100 din, skupaj 57.092 dinarjev. Druga zbirka izkazuje vrednost v živilih 27.380 din, v denarju pa 30.400, skupaj 57.780 din. Občina Braslovce je vsega skupaj poklonila za pomoč poplavljenecem 104.872 din, kar je lep in posnemanja vreden primer socialnega čuta do trpečih ljudi.

IZPOD BOHORJA

Koloradska nadloga

Dokler so bila na Kozjanskem vsa krompirišča lepo zelena in so v jeseni nakopali na kupe zdravih gomoljev, so se naši ljudje bolj malo zanimali za koloradarja. Ko pa se je krompirjevcu zahotelo po daljšem izletu, je preletel Bohor in pokukal najprej v Olimpe. S podporo zanikrnih pregledov se je hrošč nato čez leto ali dve utaboril v Kozjem in je križaril tja do Prevorskega Dobja. Danes seveda nihče ne okleva, če bi pregledoval svoja krompirišča, danes iščejo za nenapadene njive škropivo, za napadene se pa posvetujejo, ali več za- leže škropivo ali temeljito obiranje hrošča. Danes se tudi zavedajo, kako umestni in potrebni so bili ukrepi naših oblasti in pozdravljajo akcijo tukaj- šnjih občin, da se strahotni škodljivec kmalu iztrebi.

Sadna sušilnica v Lesičnem je bila pozimi obnovljena in bi bila letos po dolgi letih zopet obratovala, če je ne bi pred dvema mesecema objel požig zadržne pisarne. Peč in cevi so ohranjene, tudi zidovje bo za rabo. Želimo, da bi našlo prizadevanje predsednika občine, da se okvara popravi in sušilnica spravi v obrat, povsod razumeva- nje.

Zveza borcev v Lesičnem bo obiskala Osilico 16. julija, ker se je po zavzetju Pluštjanja borbeno enica Kozjanskega odreda tega dne ob svitu vračala na Bohor. Izletniki bodo ubrali prilično isti čas in isto pot.

IZ SLOVENSKEH KONJIC

Že več kot dve leti je minilo, odkar so Slovenske Konjice dobile naziv mesta, čemur je morala slediti tudi razdelitev mesta na ulice, ceste in njihova poimenovanja. To je ljudski odbor s sodelovanjem volivcev tudi storil. V tem in prihodnjem mesecu pa bodo vse hiše dobile nove hišne številke z imeni ulic in cest. Glavna cesta po sredi mesta je dobila naziv »Partizanska«, ostale pa po svojih legah in posebnosti.

Ob zaključku šolskega leta so učenci šole za gospodarstvo v Slov. Konjicah priredili manjšo razstavo svojih izdelkov, na katerih so pokazali, kaj so se med letom naučili in šol in v delavnici- cah pri svojih mojstrih. Razen res do- brih izdelkov različnih obrtnih in in- dustrijskih panog so posebno pozornost vzbudili lepo izdelani načrti pri vsakem posameznem predmetu. Razstavo so po- leg staršev obiskali tudi številni drugi biskovalci, med drugimi tudi več pred- stavnikov konjskih društev in organi- zacij.

Konjska »Svoboda« je med prvimi v Sloveniji, ki je navezala stike s sorod- nimi društvi iz drugih republik. Tako je že predlansko leto bila v Slov. Kon- jicah kulturna skupina iz Banja Luke, katerim so kasneje Konjčani vrnili obisk. V juliju pa pride v Konjice zopet ena skupina iz Bosne s svojim progra- mom. Gotovo je to ena najboljših oblik krepitev medsebojnih kulturnih stikov med našimi narodi.

Jermenarja v tovarni KONUS je v zadnjem času prejela večje naročilo za izdelavo jermenov in usnjenih utenzi- lij za Turčijo. Te dni so prve vzorce usnja in jermenov že poslali na razsta- vo v Turčijo in Libanon.

L. V.

Z ŠMARTNEGA OB PAKI

Učni uspehi in drugo

Zopet je končano šolsko leto in zato ne bo napačno, če si ogledamo končne sadove enoletnega truda in dela na tu- kajšnji nižji gimnaziji in osnovni šoli. Reči moramo, da so tokrat uspehi kljub vsem pomanjkljivostim (material- nim in drugim), s katerimi je šola ob- darjena, kar zadovoljivi. Na nižji gi- mnaziji je izdelalo vsega 62% dijakov. Od 41 negativno ocenjenih jih ima prav- vico do popravnega izpita 27, tako da je tistih, ki so povsem padli, štirinajst. Od 68 onih, ki so izdelali, sta 2 odlična, 6 prav dobrih, ostali pa so dobri in za-

dstni. Najboljše ocenjen predmet je telovadba s 317 točkami, na zadnjem mestu je zgodovina s 159 točkami. V pr- vem polletju je bila na zadnjem mestu matematika, ki je sedaj na predzad- njem.

Na osnovni šoli pa je izdelalo 71%, ni izdelalo 24%, ostali pa so neocenjeni. Pri zadnjih bi omenili, da je to deca onih staršev, ki si na ta način hočejo pridobiti poceni delovno silo. Smo zato, da zamude v bodoče obravnavajo ob- činski ljudski odbori, ki poznajo naj- boljše ljudi na svojem območju.

Na nižji gimnaziji so imeli dijaki le- toš naračenih 103 izvide »Pionirja« in 42 izvodov Pionirskega lista. Naročili so tudi 114 knjig knjižnice »Sinjega ga- leba«. Osnovna šola pa je imela naro- čenih 64 izvodov »Cicibana« in 61 izvo- dov Pionirskega lista ter 86 knjig knjiž- nice »Cebelica«. Skupno so izdali otroci za mladinski tisk 58.275 din. Je čedna vsota, ki pa bo prinašala bogate obresti.

Mladinska knjižnica na šoli pa se je v teku leta povečala za 165 izvodov, kar je lepo število, še bolj razveseljivo pa to, da učenci z veseljem segajo po teh knjigah in jih pridno prebirajo, kar se precej pozna pri pouku slovenščine, kajti znanje materinščine je kar dobro.

Najboljši iz gimnazije in osnovne šole so bili ob koncu leta obdarjeni z lepimi mladinskimi knjigami. Da je to šolsko vodstvo lahko storilo, se ima zahvaliti občinskemu odboru in odboru KZ, ki sta prispevala potrebno vsoto za nakup knjig.

IZ PREKOPE

V nedeljo je bila v Prekopi sektor- ska gasilska orodna vaja, ki so se je udeležila vsa društva — 8 po številu. Ta nastop je nedvomno pokazal moč in sposobnost njihovega orodja, posebno še motornih črpalk. Vendar so še vedno motorne črpalke tiste, ki zaradi mno- gokratnih okvar otežujejo delo gasil- skim društvom. Na nedeljskem nastopu v Prekopi je sodelovala tudi sanitarna skupina RK, ki je svojo nalogo odlično rešila.

Po nastopu so se pogovorili o vseh napakah, ki so bile storjene pri vaji. Tov. Praprotnik, član Okrajne gasilske zveze Celje, se je zahvalil vsem dru- štvom, ki so pomagale pri reševanju za časa elementarne nezgode v Celju. M.

Z GOMILSKEGA

V velikih množinah se je pojavil na krompirju koloradski hrošč. Kljub temu, da je bil pri občinskem ljudskem odboru ustanovljen štab za zatiranje tega tako nevarnega škodljivca, Kmetij- ska zadruga pa že pripravlja in bo za- čela v kratkem s škropljenjem okuže- nih delov.

Mnogo pozornosti vzbuja nova škro- pilnica KZ, katero je v glavnem kon- struiral tov. Urnkar. Zadnji čas so si jo ogledali razni kmetijski strokovnjaki in so se zelo pohvalno izrazili o njeni konstrukciji.

»KULTURA« UČITELJICE PLAVČAKOVE Z VRANSKEGA

Okrajni svet za prosveto v Celju je na podlagi članka objavljenega pod gornjim naslovom v številki 22 našega lista imenoval komisijo, ki je raziskala primer učiteljice Plavčakove na Vran- skem. Komisija je med drugim tudi ugotovila, da vse trditve, ki so jih na- vedli starši drugega razreda osnovne šole na Vranskem v objavljenem član- ku, ne odgovarjajo resnici.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 14. do 28. 6. 1954 je bilo rojenih 41 dečkov in 34 deklet.

Poročili so se:

Romih Franc, poljedelec iz Slivnice pri Celju, in Jecel Neža, poljedelka iz Strtenice; Sakeljek Stefan, mlilnik iz Gorice; in Robič Amalija, poljedelka iz Paridola; Amon Stanko, kmečki sin iz Slak; in Gobec Jožefa, kmečka hči iz Sv. Ene; Bohine Feliks, mizarski pomočnik iz Planine pri Sevnici; in Jazbec Franciška, gospodinja iz Rifičnika; Rozec Martin, kovaški pomočnik iz Tratne; in Rozman Marija, poljedelka iz Tratne; Rebernik Janez, kmet iz Malahorna, in Navršnik Marija, kmečka hči iz Pak; Jeromel Ivan, kmečki sin iz Spodnjega Dolca; in Večko Maria, kmečka hči iz Spodnjega Dolca; Andrej Ivan, kmečki sin iz Raven, in Florjanc Marija, posestnica iz Polzele; Tamše Vinko, uslužbenec iz Celja, in Smajš Ivana, tovarniška delavka iz Polzele; Verman Maksimilijan, član LM v Rogaske Slatini; in Zorin Julijana, kuharica iz Rogaske Slatine; Zapašek Martin, poljedelec iz Kostri- nice; in Gradčič Franciška, poljedelka iz Kostri- nice; Likovič Stefan, tovarniški delavec iz Sv. Magdalene, in Uplaznik Pavla iz Sv. Magdalene; Zagar Anton, trgovski pomočnik, in Rezman Da- nica iz Sv. Lovrenca; Potočnik Ivan, radar iz Seš, in Vidmar Matilda iz Seš.

Umrli so:

Tovornik Amalija, prevzlikarica iz Škarnic, stara 65 let; Leskovič Marija, prevzlikarica iz Vozovja, stara 86 let; Ferme Ivan, kmet iz Strtenice, star 65 let; Gorjup Franc, otrok iz Krajnc; Spegelj Marija, kmečka hči iz Spodnje- ga Dolca; Kos Marija, prevzlikarica iz Vitanja, stara 76 let; Popek Franc, posestnik iz Pristave, star 65 let; Romih Alojzija, gospodinja iz Straške gore, stara 42 let; Perc Matija, poljedelec iz Gubnega, star 57 let; Mastnak Anton, kmet iz Laz, star 66 let; Čepek Janez, upokojenec iz Topole, star 78 let; Drovčnik Jera, kmetica iz Brestovca, stara 68 let; Duccman Ignac, kmeto- valec iz Stojnega sela 54, star 59 let; Hribčič Zdravko, kmetovalec iz Dončake gore, star 48 let; Kovac Anton, otrok iz Vojnika; Crepišek Matevž, kmet iz Smartnega v Rožni dolini, star 84 let; Turk Jakob, kmet iz Grič, star 49 let; Oset Janez, kmet iz Magdalene, star 62 let.

Človek, ki je preživel usmrtilitev na električnem stolu

Sem in tja kdo misli, da je usmrtilitev na električnem stolu najhiterjša, brez muk in najbolj humana justifikacija med običajnimi usmrtilitvami. Toda naš rojak, veliki iznajditelj Nikola Tesla pravi, da je usmrtilitev na električnem stolu najstrašnejša muka, kar jih človeštvo pozna. Tega mišljenja so tudi mnogi drugi strokovnjaki in znanstveniki. Strokovnjak za elektriko Westink House je bil nekoč navzoč pri električni justifikaciji in na koncu je zlovoljno izjavil: »S sekiro bi bilo hitreje in boljše.« Baj je moral ob tej priliki krvnik vključiti sedemkrat električni tok. Ugovinjeno je, da smrt nastopi šele okoli desete minute. Srce se ne ustavi temveč postane še bolj trdoživo. Baj je utripne do osemstokrat v minuti.

Zgodilo se je, da se je eden izmed usmrtenih le obdržal pri življenju. To je bil Fred Philips, ki je bil baje po nedolžnem obsojen, da je ustrelil štiri ljudi. Imel je dobre prijatelje, ki so podkupili zdravnika, da je takoj po »usmrtilivi« izročil truplo. Pustimo pripovedovati Freda, ki je pisal svojim prijateljem naslednje:

»Do zadnjega trenutka sem upal na rešitev, saj so mi prijatelji poslali pošto, naj ne izgubim glave, ker me bodo izvele. Nisem ravno preveč veroval, toda neko upanje sem le imel. Mogoče so me hoteli le ohraniti, da bi do konca veljal za hrabrega človeka.

Potem so prišli po mene. Obrili so mi tilnik in roke ter noge na tistih mestih, kamor so pričrtili elektrode. Posadili so me na stol in mi s črno masko pokrili lice. Priklenili so me na stol. Potem se je začelo...

Zagrabil me je strah, čeprav tega nisem nikoli poznal. Ta strah je bil tako velik, tako strašen, tako boleč, da sem tulil. To ni bil strah človeka, ki pride pod avto, ali ki je bil močno tepen. To je bilo nekaj čisto drugega. Vpil sem, da želim živeti. Potem se mi je zdelo, da sem v nekaki zeleni sobi brez oken, pa je vendar bila obsejana s soncem.

Skozi zid se mi je približevalo nekako strašno bitje. Ne vem ali je bil to kosmat človek ali človeku podobna žival z velikimi usti in očmi. Pošast me je hotela zmečkati, toda jaz sem bil v čisto posebnem prostoru, tako se mi je zdelo in srečen kot otrok. Ko se mi je popolnoma približal, sem občutil njegov vonj. Smrdelo je po ogorkih. Potem se mi je zdelo, da sem pošast zdobil s svojimi rokami, da je postala majhna zelena krogla. Potem se me je lotila vrtoглаvica. Moral sem zapreti oči. Še sem želel gledati zeleno barvo, pa vek nisem mogel dvigniti. Skozi to temo so se bližale strele in iskre, toda jaz se tega plamena nisem bal. Potem sem slišal glasove, čeprav nisem vedel kaj imajo z mano opraviti, saj sem bil vendar mrtev. Potem sem zopet slišal ljudi in ukaze: »Dvigni kad. Voda bi lahko bila toplejša. Masirajte močnejše. Vedno od spodaj navzgor. Vključite elektrode. Ena na prsa, druga na tilnik. Še, še več. Tako je dobro.« Neki drugi glas pa je bil otožen, češ, »Fred se ne premika, mrtev je.« Naposled sem slišal o injekciji, ki naj mi jo dajo v srce. Doslej sem samo slišal, potem pa sem tudi občutil vboj igle, občutil, da me vozim v avtomobilu. Občutek, da imam poleg duše tudi telo, da je to telo živo, je bil vedno večji. Naposled sem odprl oči.

To so bili moji prijatelji, ki so me pod pretvezo, da bom služil študentom za sečiranje na univerzi, odpeljali. S pomočjo zdravnikov so mi vrnili življenje, kajti električni stol mi ga ni mogel popolnoma vzeti.

Fred je potem zbežal v Mexiko, njegovi vplivni tovariši pa so medtem dokazali njegovo nedolžnost, da je mogel spet nastopiti pod svojim starim imenom.

Usmrtilitev na električnem stolu ima torej dvoje pomanjkljivosti. Prva je, da se obsojeni zelo dolgo mučijo, drugo pa, da ni sigurno če bodo res mrtvi. Komur pod francosko giljotino odleti glava, ta gotovo ne bo nikoli več živ.

Ali veste...

- kdaj so dobili Kitajci svoj prvi časopis?
- za pomen besede nimrod?
- kaj pomeni tautologija?

Kitajci so dobili svoj prvi časopis že leta 400. Ustanovil ga je cesar Tin-Kuang-Tsing. Zgodovina tiskarstva namreč navaja, da so se Kitajci že v prvem stoletju po našem štetju posluževali tiska z lesenimi desčicami. Na ploskvi lesenih desčic so izrezljali vzbočene like črk in z njimi tiskali celo knjige. Tako so si napravili tudi svoj prvi časopis.

Nimrod — je lovec; beseda je povzeta po pravljicnem kralju Nimrodu, ki je ustanovil babilonsko kraljestvo in bil znamenit lovec.

Tautologija je beseda grškega porekla (tautologia) in pomeni istorečje, n. pr. v odlomku »... še cela vrsta nerešenih vprašanj in problemov«. Problem, ki je tudi beseda grškega porekla pomeni namreč tako nerešeno vprašanje. Pomnite: istorečje je v sorodu z razvučenostjo in gostobesednostjo, ki sta poglaviti napaki današnjega pisanja in izražanja.

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO

Kdo ve, kdaj ima mož zadnjo besedo? Takrat, kadar jo tako tiho izreče, da ga žena ne sliši.

Vdova je svojemu vernemu možu dala napisati na nagrobni spomenik:

»Počivaj v miru do svidenja nad zvezdami.« Resnicoljubna žena je že vedela, zakaj v napisu ni pomešljaja.

Radoveden gost v restavraciji: »To ste pa nova natakara, ali ne? Kako vam je ime?«

»Hermenegilda.«

»In kako vas gostje kličejo?«

»Hm. Pravijo mi tudi »Srček.«

TOKIJSKA ROŽA

Med zadnjo svetovno vojno je ena sama žena naredila več škode ameriškim četam na Daljnem vzhodu kot vsi japonski vohuni skupaj. To je bila napovedovalka japonskega radia, katero so ameriški vojak imenovali z laskavim imenom »Tokijska roža«.

Japonci so ob začetku vojne z Amerikanci uvedli posebne emisije, ki so bile posvečene ameriškim vojakom na Pacifiku. V teh emisijah je govorila vedno neka tajinstvena ženska, ki je s svojim šarmantnim glasom plašila ameriško ministvo vojske bolj kot japonski letalci samomorilci. Ta ženska je govorila odlično angleščino. Po navadi se je oddaja začela takole:

Dober večer dragi prijatelji, vi ubogi vojak ameriške armade. Danes smo vam uničili vse čete v zalivu Leyta. Iskreno sožalje vam izrekam. Zelo žal mi je, da se ne boste nikoli več vrnili v svoje hiše, da ne boste nikoli več videli svojih žen in otrok.

Težko je opisati sprtnost te ženske, ki je zelo dobro vedela kako je treba govoriti vojakom, ki hrepenijo po hiši, družini in po odpočitku. V vmesnih pavzah je običajno igrala sentimentalna glasba, šlageri in narodne pesmi, ki so opevale lepoto domovine. Te emisije so Japonci posredovali v tistih dneh, ko so bili izključni gospodarji ozračja prepojenega z radijskimi valovi, ko so se njihovi uspehi na bojiščih zelo množili.

Japonci so opazili uspehe teh oddaj in uvedli propagando, za katero so izdali gotovo zelo mnogo denarja. Začeli so ustvarjati bajko okoli Tokijske rože. Najboljši risarji so jo risali. Bila je že bolj podobna hollywoodski lepotic, kot pa Japonki. Risali so jo pred mikrofonom v svileni kymoni z globokim izrezom. Te slike so potem tiskali na hrbtni strani letakov, ki so jih metali ameriškim vojakom na položaje.

Te slike so skovale legendo o Japonki nenadkriljive lepote, katere glas doseže najbolj skrite rove v blatu tropskih džungel. Psihološko je to razumljivo, da je v ambijentu surovosti in težkih te-

lesnih naporov ta mehki ženski glas vedno bil rad poslušan, čeprav je prišel od sovražne strani.

Tisti čas seveda ni nihče slutil, da je ta lepota v resnici vse drugo, samo lepa ne. Iva Toguri. To je bilo njeno pravo ime. Bila je majhna, suha, naravnost grda ženska. Nobeden bi v njej ne spoznal lepote s plakatov. Namesto kymona je imela na sebi neokusne volnene obleke. Tako majhna stiva in s kitami je bila podobna prej gimnazijalki kot pa zapeljivi sireni. Poleg tega to ni bila Japonka, temveč ameriška državljanka, ki je bila rojena v Chicagu, kjer se je njen brat Togo Toguri bavil s trgovino zelenjave. Družina Toguri se je preselila iz Japonske v Ameriko že pred sto leti.

Stiri tedne pred japonskim napadom na Pearl Harbor se je 23-letna Iva Toguri odpeljala iz Amerike na Japonsko. Zapustila je študije za radiošpikerje z izgovorom, da gre obiskati bopana teto. Po vojni je prišlo na dan, da je Togurijeva bila od sedemnajstih let naprej stalno povezana z Japonskimi špijoni v Ameriki.

Za njo ne bi mogel veljati očitok, da je izdala svojo ameriško domovino za denar. Japonci so ji plačevali okoli 4.000 din za vsako emisijo in ko je bila na višku svoje slave so ji komaj za malenkost povišali honorar. Bila je hladnokrvna ženska, ki je celo tisti dan, ko so Amerikanci v Tokiu priredili veliko vojaško parado, hodila v družbi z ameriški oficirji in jim pripovedovala o vojnih dogodkih. Takrat so jo že povsod iskali. Na njeno glavo je bila razpisana nagrada. Naznanil jo je natakar neke majhne kavarne. Aretirali so jo in jo postavili pred sodišče v San Francisku. Zaradi veleizdaje je bila obsojena na 10 let strogega zapora.

ZANIMIVOSTI

Otoki se gredo skrivnice

Področje okoli Japonske je znano po znamenitih podvodnih vulkanih. Tam zelo pogosto rastejo iz morske globine otoki in prav tako naglo izginjajo. To je rezultat podvodnih vulkanskih izbruhov. Na ta način so nastali skoraj vsi Aleudski in Korijski otoki, prav tako tudi znameniti otok Bogoslov. Velikanska vulkanska eksplozija je leta 1883 povzročila najstrašnejšo katastrofo v zgodovini. Uničila je otok Krakatau pri čemer je našlo smrt nad 36.000 ljudi.

Zanimiv pojav je otok Myoin, ki je že nekajkrat nastal, nekajkrat izginil. To se je zgodilo doslej že petkrat: 1896, 1906, 1915, 1934 in 1946. Ko je zadnjič nastal je bilo le tam preko 80 velikih podvodnih eksplozij, fotografirali pa so jih le 13. Pred nedavnim se je spet dogodila takšna eksplozija. Dvanajst ur pozneje so od kraja eksplozije divjeli ogromni valovi, ki so se premikali z brzino okoli 250 km na uro. Kmalu po tem je k temu najmlajšemu otoku na svetu priplulo nekaj japonskih oceanografskih ladij. Učenjaki so vneto slikali dogodke. Toda otok je že čez par dni izginil, kot da ga nikoli ni bilo. Nič hudega sluteča posadka japonskega parnika Maru je nekaj dni po njegovem izginotju plula ravno čez potopljene vrhove bivšega otoka. Takrat je iznenada prišlo do nove eksplozije. Ogromne vulkanske stene so obsule ladjo in jo v trenutku zdroobile. Devet učenjakov in 22 članov posadke je bilo v trenutku ob življenje. Nihče se ni rešil. Minulo je zopet nekaj tednov in vulkan je dvignil nov otok iz vode, ki je dosegel višino 100 metrov. Nekaj mesecev po tem pa je nad tem mestom letel neki izvidniški avion, toda o otoku spet ni bilo več nobenega sledu. Nedvomno pa se bo spet pojavil. Mogoče čez nekaj dni, mogoče čez tedne ali nekaj let. Vedno pa se bo pojavil v vsej svoji elementarni strahoti.

Kako človek umira?

Mnogi mislijo, da smrt nastopi trenutno, toda motijo se. Smrt je pravzaprav postopno prenehanje delovanja posameznih fizioloških funkcij človeškega organizma.

Kako torej nastopa odmiranje teh fizioloških funkcij, pravzaprav kako nastopi smrt? Najprej odmrejo možgani. Možgani prenehajo delovati v desetih minutah. Srce preživi možgane za nadaljnjih deset minut, to se pravi, da »živi« še dvajset minut. Pol ure po nastopu smrti šele ugasnejo oči. Mrtvec, če bi lahko še sploh mislil, bi slišal še eno uro potem ko so ga proglasili za mrtvega. Mišice nog in rok zamrejo šele po štirih urah. Mišice notranjih organov po desetih urah. Arterije so žive še 10 ur, hrustanec en dan, jetra dva dni, kosti tri dni, koža pet dni. Najdeljastejo nohti in lasje, ki prenehajo rasti šele po sedmih dneh.

Koliko besed na dan izpregovori človek

Francoska državna statistika razpolaga s podatki koliko človek govori v eni uri, koliko v enem dnevu. Ugotavlja, da v 24 urah človek srednje živahnosti izgovori okoli 30.000 besed.

Tri dni potovanja in doživetij...

ZA UVOD

Pretekli teden je Okrajna gostinska zbornica Celje organizirala triidnevni izlet, katerega se je udeležilo preko 50 članov zbornice. Načrt potovanja je bil za tako kratek čas dokaj obsežen, saj je prevožena pot znašala preko 800 km. Plitvička jezera, Crikvenica, Apotija in Skocjanska jama so glavni kraji, katere so izletniki obiskali. Od tu so prav gotovo odnesli lepe spomine. Tudi nekaj neljubih dogodkov iz gostišč, v katerih so se med potjo ustavljali, jim bo verjetno ostalo še posebno v spominu in jih opozarjalo na napake, ki so na žalost v nekaterih gostiščih še vedno prepoznane. Tokrat so naši gostinci lahko praktično spoznali na svoji koži, kako neugodno vplivajo na gosta razne slabosti in hibe pri postrežbi, ki bi se dale, vsaj nekatere, z malo dobre volje odpraviti.

POSTREŽBA V RESTAVRACIJI »KORANA« GOTOVO NI V PONOS KARLOVŠKIM GOSTINCEM

V torek, nekaj čez 8. uro jutraj smo po več kot enourni zamudi odrinili izpred celjskega kolodvora proti Laškem. Da bi bil izlet prijetnejši, sta bila z nami tudi dva člana znanega Savinjskega orkestra. V Laškem je vstopilo še nekaj tamkajšnjih gostincev. V luksuznem in udobnem Putnikovem avtobusu smo se kar dobro počutili. Po ozki in vijugasti cesti v soteski od Rimskih Toplic do Zidanega mosta ni moglo vozilo razviti vseh svojih sil in se nam je zdela vožnja skoraj prepočasna. Ko smo pa zavozili na široko cesto, je avtobus razvil tako brzino, da so kilometri kar švigali mimo nas. Kmalu smo pustili za seboj Krško ter se bližali Zagrebu. Pri Sv. Nedelji, 16 kilometrov pred Zagrebom, smo zavili po bližnjici proti Jastrebarskem in prišli okrog 12 ure v Karlovac.

V senčnem karlovškem parku, kjer je mestna restavracija Korana, ki je dobila svoje ime po reki, ki teče skozi Karlovac, nas je čakalo kosilo. Kosilu ni mogel nihče ugovarjati, ker je bilo izdatno in okusno pripravljeno. Motilo nas je le to, da so nam servirali kosilo v sobah, namesto na vrtu, kjer so bile številne mize popolnoma prazne in zaman čakale na goste. Brezbriznost osebja je bila najbrž kriva, da smo se parili v soparnih sobah, namesto da bi v hladu zaužili pripravljeno kosilo. Nespretnost vodstva restavracije smo opazili tudi v tem, da je skupina oficirjev dalj časa čakala za mizami na vrtu na kosilo. Ko jih je po daljšem času le obiskal natakar, jim je sporočil, da bodo na kosilo morali še počakati, ker nimajo nič pripravljene. Razočarani so zapuščali mize in odhajali drugam, kjer so imeli verjetno več sreče.

TAJNIK ZBORNICE ŽRTEV »POMOTE« NATAKARJA

Vse to ne bi bilo še tako strašno, da se ni dogodilo nekaj, kar skoraj ne bi mogel verjeti, če bi ne videl sam. Žrtev »pomote« natakarja v bifeju je postal tajnik gostinske zbornice. Ko je hotel plačati malo pivo, je v naglici iz denarnice potegnil tisočak in ga ponudil natakarju, kateri mu je odšel le nekaj dinarjev drobja, najbrž misleč, da mu je tajnik dal samo 50 dinarjev. Ko ga je nato tajnik opozoril na pomoto, ni hotel natakar o tem nič več slišati.

Od Jastrebarskega proti Karlovcu smo se vozili mimo rodovitnih polj, vendar smo imeli občutek, da so pri nas polja lepše obdelana. Znake napredka smo kljub naglici, s katero je avtobus drvel, opazili tudi v teh krajih. V mnogih dokaj naseljenih vaseh so bile hiše prekrizane z novo opeko, preko polj pa je dolga vrsta daljnovidnih drogov naznanjala tem krajem še lepše in svetlejšee dni...

Cesta do Plitvic je na nekaterih mestih skoraj neprehodna. Nekaj desetih kilometrov za Karlovcem smo zavili na takozvani »obilazni put za Plitvice«, ker je stara cesta zaradi obnovitvenih del na enem sektorju zaprta. Ko bo cesta proti Plitvicam obnovljena in asfaltirana, bo pravi užitek potovati po njej. Takrat bodo tudi Plitvice dobile svoj pravi pomen in seveda tudi več gostov kot doslej. Prav gotovo bi se marsikateri izletnik raje odrekel Plitvic, če bi že naprej vedel, kakšna cesta ga čaka. »Obilazni put« je ozka in slaba drugorazredna cesta, ki ni primerna za tako veliko in moderno vozilo, kot je bilo naše.

Najhušje pa je bilo, ko smo zavili zopet na glavno cesto, katero na več mestih popravljajo in širijo. Ta cesta bi morala biti po vseh prometnih predpisih zaprta. Čudili smo se, kako je kaj takega mogoče, saj se je avtobus zaradi velikih lukenj ali pa nasutega grobega kamenja komaj in le s težavo prebijal naprej. Na nekem mestu je le za las manjkalo, da se niso kolea ugreznila v dokaj globoko jamo.

Kljub naporni in počasni vožnji po razorani cesti, ki je stresala vozilo in nas v njem, ni manjkalo dobre volje in smeha. Najbolj duhovito

jo je ob tej priliki uganil eden med nami, ki je vprašal sosedo če ve, kako se po kitajski reče cesta. Od srca smo se nasmejali, ko je povedal, da Kitajci pravijo cesti »sama — jama«.

Zares duhovita šala, ki se je ob tej priliki dobro obnesla in nas kljub neprijetni vožnji spravila v dobro voljo.

SKOZI SIROMAŠNO LIKO

V Slunju, ki je znan že iz turških časov kot trdnjava, smo se ustavili za nekaj minut. Vročina v razgretim avtobusu nam je privabila žejo, katero smo pogasili v hotelu Slunjštica s hladnim pivom. Tu smo že opazili prve znake, ki so nam naznanjali, da se vedno bolj približujemo Plitvičkim jezerom. Svet okoli nas je postal vedno bolj kraški. Plodne zemlje je bilo vedno manj in manj, iz njiv pa so štrlele žive skale. Na pašnikih se pasejo goveda in ovce. Ob njih stoje pastirice s preslico in predivom v roki. Znaki kraških tal so postajali vedno bolj očitni: nizko grmičevje, med njim brinje, trnje in praproti. Naselja so revna, ljudje siromašno oblečeni, hiše so krite največ s slamo ali pa z lesenimi desčicami, le redke med njimi se ponašajo z opeko. Največ hišic je lesenih, prebeljenih z apnom, v njih pa največkrat najdemo skupni dom ljudi in domače živali. Na trgovinah in gostilnah so napisli tudi v cirilici, kar pomeni, da žive tod tudi Srbi. Tipična rdeča pokrivala domačinov nam naznanjajo, da smo v siromašni, toda ponosni Liki. Ličani so v zadnji vojni pretrpeli po zaslugi Pavelčevih krvnikov in četniških klavcev velika grozodejstva, v partizanih pa so se izkazali kot izredno pogumni in junaški borci.

Od Slunja naprej je reka Korana tekla po globoko zarežani strugi in manjši slapovi, ki so postajali vedno bolj pogosti, so nam razkrivali bližino Plitvičkih jezer. Zares lep in romantičen je ta predel...

PLITVIČKA JEZERA — ŠE VEDNO NEOKRNJEN DAR PRIRODE

Plitvičkah jezer je šestnajst, med njimi so tri dokaj velika, ostala pa so manjša jezera. V njih se steka voda iz dveh rek, Bele in Črne reke. Od Plitvic naprej pa si je utrla pot proti Slunju in Karlovcu reka Korana.

Po strmih stopnicah smo se spuščali nekaj sto metrov v globino. Zares veličasten pogled: Na dnu sinje plava površina spodnjega dela Plitvičkah jezer, nasproti nam pa je drvel z velikim truščem in bobnenjem preko navpičnega skalnatega pobočja v globino 85 metrov visok slap, največji v Plitvicah. Pod slapom smo nekaj časa občudovali lepoto, ki jo je voda skozi veke ustvarjala. Ogromna vodna gmota se je pri padanju razbijala v milijonske vodne kapljice in hlapec, ki so nas blagodejno hladili, ko smo občudovali to prekrasno igro narave. Sprehajajoč se ob jezerih in manjših slapovih, smo srečevali vedno več novih in še lepših krašot. To, kar je tu narava ustvarila, je ostalo okrnjeno, nespremenjeno. Skoraj nič se ni človek izmislil, razen tega ob jezerih, po katerih smo hodili in z občudovanjem zrli v ta prelesten svet. Ravno še neoskrunjena priroda daje tem lepotam še večji čar. Vse je ostalo tako, kot je priroda v tisočletjih zgradila.

Po ogledu spodnjega dela jezer smo se odpeljali in mračilo se je že, ko smo sedeli v restavraciji in čakali na večerjo. Naslednje jutro, ko smo zapuščali Plitvice, smo si ogledali še zgornji del Plitvičkah jezer iz avtobusa, ker je ozka cesta vodila tik ob dveh velikih jezerih, katera obdajali bujni bukovi gozdovi, pomešani z iglavci.

Plitvička jezera, njih lepoto, prirodno divjino ter bujno favno okoli njih je težko opisati. Ni lahko z besedami izraziti občutke in užitke, ki spremljajo človeka na sprehodu ob njih. (Se nadaljuje)

Telesna vzgoja

Atletika

VELIK PRISPEVEK CELJSKIH ATLETOV K ZMAGI SLOVENIJE

Preteklo soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani atletsko tekmovanje med reprezentancama Hrvatske in Slovenije. Reprezentanca Slovenije je v tem srečanju zmagala z visokim rezultatom 168:139. Tej pomembni zmagi so mnogo doprinele tudi celjski atleti in atletinje. Atleti Kladivarja so pobrali kar 11 zmag in s tem dragocene točke za slovensko ekipo. Vipotnik, Lorger, Zupančič, brata Kopitar, Zagorec, Peterka, Vehovar, Glavač, Kopše — to so bili borbeni atleti slovenske reprezentance. Tudi atletinje Kladivarja niso bile nič manj poštovane od svojih tovarišev. — Slamnikova je pripravila veliko presenečenje na tej prireditvi s svojo zmago nad Šaferjevo v teku na 800 m, Gradišarjeva se je postavila v teku na 145 m, Majcenovi tokrat ni šlo najbolje in je zmago v skoku v daljino morala prepustiti Galičevi za vsega 5 cm razlike.

Zmaga slovenske atletske reprezentance kaže, da je atletski šport v Sloveniji na poti nenehne, kvalitetne napredovanja in da smo v tem športu vsaj pri moških že prehiteli našega soseda iz Hrvatske.

Košarka

MLADINKE PRVE, MLADINCI NA 3. MESTU

Mladi celjski košarkarji so v nedeljo na mladinskem prvenstvu Slovenije v Ljubljani presenetili vse poznavalce te športne igre. Po seriji zadnjih neuspehov je že vse kazalo, da bo košarka, ki je zajela vsa naša mesta in večje kraje ter navdušila vso mladino, v našem mestu izumrla. Ta bojazen je bila preuranjena. Mladinsko prvenstvo Slovenije v košarki je dalo jasen odgovor, da bo na Celjane treba še vedno računati.

Mladinke Lovrečeva, Ramskuglerjeva, Suša, Heričeva, Janžekovičeva in Strupijeva so se z zmagami nad igralkami ASKA s 35:20 (20:6) in Ljubljane s 37:8 (25:5) uvrstile na prvo mesto, osvojile s tem naslov prvaka Slovenije in lep pokal. Najuspešnejša od vseh je bila Lovrečeva, ki je v obeh igrah dosegla kar 41 košev.

Mladinci so se borili z 11 moštvi in so dosegli v dvodnevni borbi častno 3. mesto, takoj za ASKOM in Ljubljano. Tudi uspeh Celju pa so priborili mladinci Lešek, Levstik, Maliga, Cevinka, Prnovšek, Sok, Geršak, Dorn, Podgoršek in Borovinšek.

Uspehi mladih celjskih košarkarjev so tem bolj razveseljivi, ker se ti športniki borijo z vrsto težav. Nimajo svojega igrišča in so gostje na igrišču I. gimnazije, v zimskem času pa vedro v telovadnici I. gimnazije. Tudi vadba ni bila načrtna skozi vse leto. Njihov trener, Ramskugler študira v Ljubljani in le tu in tam prihaja v Celje. Mladinke so vse dijakinje I. gimnazije in imajo možnost gojitv in igre tudi pri šolski telesni vzgoji. Pri društvu jih pa vodi poštovna tovarišica Kavsova. Mladinci so bili pred leti tudi vsi dijaki I. gimnazije (izjema je Levstik), danes pa so že raztreseni po Ljubljani, Idriji itd. Sistematična vadba zadnjih 14 dni v Celju jim je pripomogla k temu uspehu.

Ko se veselimo teh zadnjih uspehov naših mladih košarkarjev, pa moramo poudariti, da bo treba za to igro navdušiti in pridobiti celjsko

delavsko mladino, če bomo hoteli v republikem merilu predstavljati solidno moštvo. — Usoda srednješolcev je v tem, da odhajajo po končanem študiju v Ljubljano. Košarka je izredno dinamična igra, polna kombinacij in tehničnih domislic. To je kolektivna igra, v kateri ne more biti velikih uspehov, če moštvo ni zbrano na treningih, če ni vigrano itd. Lahko smo veseli, da so trije mladinci iz vrst celjskih vajencev, vendar so štirje sedaj izven Celja in prihajajo domov le še na počitnice. Zato bo treba težiti k vključevanju delavske mladine, ki ostaja v Celju, da bo mogoče po letih ustvariti solidno kvalitetno moštvo. Primer najboljših slovenskih ekip ASK in LJUBLJANE nam potrjuje to trditve. V teh dveh moštvih so zbrani igralci, ki že leta in leta nastopajo na tekmovanjih. Pri tem seveda ne pozabljata na vzgojo mladega kadra, ki ga vključujeta v svoje vrste. Tudi v Celju bo treba pristopiti k takšnemu načinu dela. Zadnji uspehi naj nam bodo le v spodbudo, da se lahko s solidnim delom tudi v tej igri uvrstimo med vodilne slovenske klube.

Nomoget

DROBNE VESTI

Tekmovanje za nogometni pokal maršala Tita je tudi v nedeljo zbralo na zelenih igriščih vrsto nogometnih moštev. Celjski Kladivar je gostoval v Šoštanju in premagal Usnjarja kar z 8:1. Bratstvo iz Rogatica je na domačem terenu presenetilo z zmago nad slovenskim ligešem Kovinarjem iz Stor kar s 6:0. ZSD Celje je na Glaziji premagalo Zalec s 5:1. v ponovljeni tekmi pa je B-moštvo Kladivarja podleglo celjski Gariziji z 2:1.

Mladina Kladivarja se odpravlja na mladinski mednarodni nogometni turnir v Reko, kjer bo gostovala kot edina ekipa iz Slovenije. Razvrščena je v močno skupino, kjer poleg nje sodeluje dunajski Rapid, Bellinzona iz Švice in domači Kvarner. Po tem turnirju bo mlado moštvo Kladivarja sodelovalo na mladinskem turnirju Odrada v Ljubljani, v počastitev Dneva vstaje pa bo v Celju zopet velik mladinski nogometni turnir, kjer bodo mladi nogometaši nastopali ves teden. Kakor vidimo, bo mladinsko moštvo Kladivarja v mesecu juliju imelo naporne počitnice.

Rokomet

CELJANI TUDI DOMA PORAZENI

Celjski rokometiški so tudi zadnje srečanje v slovenski ligi na domačih tleh izgubili. Obe točki so oddali mariborskemu Braniku. Tako so zaključili v spomladanskem delu slovenske lige vse tekme s krepkimi porazi in so se letos uvrstili na zadnje mesto v Sloveniji. Naslov prvaka Slovenije je prvič po osvoboditvi zomljal iz Celja, in sicer v Trbovlje k Rudarju, ki je šele pred dobrimi dvema leti ustanovil rokometno ekipo. Vodstvo ZSD Celja se naj zamisli ob tem velikem neuspehu rokometišev in naj podvzame potrebne korake, da ta lepa igra ponovno zaživi v našem mestu, kjer je imela že tako lepo tradicijo in vidne uspehe. Vsak drug komentar je sicer odveč...

Zakaj tako?

Če pregledujemo delo množičnih organizacij občine Gomilsko, moramo odkrito priznati, da nekaj ni v redu. Množične organizacije sicer delajo, vendar so se pojavili nezdružni odnosi med vaškimi organizacijami. Nič več ni tiste povezanosti, ki je bila pred letom in morda še prej.

Različne proslave, ki jih prirejajo množične organizacije, so namenjene samo za Gomilsko, Zakl in Sv. Matevž, medtem ko v Grajski vasi, St. Rupertu in Trnavi le redkokdaj prirede proslavo. Zal se proslava državnih praznikov ne udeležujejo niti »občinski moške« iz zgoraj omenjenih vasi. Skratka, te vasi so pokazale prave separatistične težnje. Na čelu stoji Grajska vas, ki hoče živeti le zase.

Zakaj tako? Kdo hoče tako ostro mejo med Grajsko vasjo in drugimi vasi v občini? Kdo je temu še kriv?

Vsa vprašanja so zelo zapletena, a vendar lahko dobimo skromne in povsem razumljive odgovore. Za takšno lokalpatriotsko delo so tisti, ki gledajo samo nase in morda še na svojo vas, medtem ko potrebe drugih vasi enostavno podcenjujejo. To se je prav lepo pokazalo ob različnih prireditvah za najmlajše, ko je Grajska vas priredila in pripravila obdaritev otrok samo za svojo vas. Prav tak primer je bil ob proslavi Tedna matere in otroka. Organizacije v Grajski vasi so proslavo zaradi neke veselice (!) preložile za teden dni. Zakaj pa so odklonili sodelovanje na centralni proslavi?

Za tako delo in odnose med množičnimi organizacijami je prav gotovo kriv tudi občinski komite ZK. Toda ne smemo se temu preveč čuditi, če poznamo sekretarja ZK na Gomilskem. Pred meseci je dopisniku iz Gomilskega dejal, da mu bo prepeval objavljati vse tiste članke, kjer bi bila kritika o delu množičnih organizacij, ali celo občinskega ljudskega odbora! Jasno vidimo, kam meri njegovo delo. Če želi sekretar slišati same pohvale, mora prej tudi spreminjati odnos do društev v občini ter hoditi na sestanke redno in točno.

-la-

OBJAVE IN OGLASI

ZAHVALA

Zahvaljujem se za vso pomoč ob priliki poplave, ki me je zadela v noči od 4. na 5. junij, in sicer upravi Keramične industrije Liboje ter sindikalni podružnici Keramične industrije Liboje. Posebno se pa zahvaljujem požrtvovalnim družinam Tilinger, Hojnik in Lamut. Stane Vodeb, Celje, Delavska 29a.

Podpisani se toplo zahvaljujem učiteljstvu na II. osnovni šoli v Celju za izdatno pomoč ob priliki poplave. Strajher Ivan, služitelj II. osnovne šole.

ZAHVALA

Dr. Rojcu se iskreno zahvaljujem za požrtvovalno in nesebično prizadevanje pri moji operaciji. Bevc Anton.

POPRAVEK

Odvetnik Rosina Miroslav posluje v CELJU, STANETOVA ULICA 29/1 in ne Stanetova 10/1, kakor je bilo v zadnji številki pomočnika objavljeno.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremenili pokojnega GRADISNIKA ANTONA strojnika v p.

na njegovi zadnji poti in mu podarili cvetje, se najlepše zahvaljujem. Zahvaljujem se tudi za ganljivi govor ob odprtem grobu in vsem, ki so sočustvovali z nami. Pečovje, dne 30. junija 1954.

Zalujoča družina Gradišnik in sorodniki.

SE ENKRAT V OPOZORILO

Naročniki, ki dolgujejo naročnino za letošnje leto, so dobili v juniju položnice. Naprošamo jih, da nakažejo dolgujoči znesek najkasneje do 10. julija. Tako bodo omogočili redno izhajanje lista, ki mora sproti plačevati tiskarni visoke izdatke za tisk.

Tistim, ki dolgujejo naročnino še za lani in za prvo polovico letošnjega leta, bomo list uknili ter dolg pravno izterjali, v kolikor ga ne bodo poravnali do 10. julija.

Če je prejel položnico kdo od naročnikov, ki je vso letošnjo naročnino že poravnal, ga prosimo, da jo ponudi znanec, prijatelju ali sosedu, ki morda želi postati naročnik našega lista.

Uredništvo.

CEPLJENJE PROTI DAVICI

Opozarjamo starše-zamudnike, da bo zadnje cepljenje dojenčkov in majhnih otrok proti davici dne 6. 7. 1954 (v torek) od 8. do 9. ure v prostorih Higijenskega zavoda v Celju, Gregorčičeva ulica 4.

V poštev pridejo le dojenčki in otroci, ki so doslej prejeli samo eno injekcijo proti davici in se niso udeležili drugega cepljenja v rednem terminu.

Mestna sanitarna inšpekcija.

Ob priliki mojega potovanja dne 26. 6. s potniškim vlakom št. 648, ki pelje proti Mariboru, mi je ostalo v vlakcu, ki ga v Zidanem mostu nisem mogla več dobiti: jopica, mreža z aktivko z vsebino: zlata ura št. 11.117, gotovine 4500 dinarjev, članska izkaznica DU, zdravstvena knjižica in ostale drobnarije. Naprošam svojo sopotnico iz Celja, ki je s svojim sinom potovala z menoj, da mi javi na moj naslov, kaj se je zgodilo s stvarmi ali če jih je morda ona spravila. Dam nagrado.

Meke Terezija
Zagreb, Krajska ulica 5

KUPIM sedežno kopalno kad. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM trisobno stanovanje v Selcah z dvosobnim v mestu. Naslov v upravi lista.

ROČNI VOZICEK, nosilnost 200 kg, neokovan, prodam. Naslov v upravi lista.

PRODAM poceni malo barako (primerno tudi za drvarnico) in dva zajčja hleva. — Naslov v upravi lista.

PRODAM lepo dvostanovniško hišo z nekaj zemljo in sadovnjakom. — Poizvedbe: Mahen Franc, Trnovlje, Celje.

PRODAM kolec 24 x 10 m v Poljčanah. Naslov v upravi lista.

PRODAM stavbno parcelo 705 m² v bližini Dečkove ceste. Naslov v upravi lista.

PRODAM rabljeno strešno opeko po polovični ceni. Celje, Stritarjeva 10.

PRODAM stavbno parcelo na Teharju. Naslov v upravi lista.

SPREJMEMO dobrega konjarja. Klub »Savinja«, Celje, Mariborska cesta 96.

ZAMENJAM enosobno stanovanje v centru za dvosobno ali dvosobno s kabinom. Ponudbe na upravo lista pod »Center«.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA.

Dne 4. 7. 1954: tov. dr. Ševšek Maksim, Celje, Ljubljanska cesta 35.

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 1. do 7. 7. 1954: »VIHARNI ZALIV« — amer. barvni film
Od 8. do 14. 7. 1954: »RDEČI GUSAR« — amer. barvni film
Predstave dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOM, CELJE

Od 28. 6. do 4. 7. 1954: »VRNI SE, MALA CHEBA« — ameriški film
Od 5. do 9. 7. 1954: »ZGODBA IZ PREDMESTJA« — ameriški film
Predstave dnevno ob 18.15, ob nedeljah ob 16.15 in 18.15.

LETNI KINO

Predstave iste kakor kino Dom, predvaja dnevno ob 20.15.

Modernizacija naših poslovnih prostorov je v korist našim odjemalcem GALANTERIJA

Kdor je pred nedavnim obiskoval in izbiral blago v dotedanjih prostorih trgovskega podjetja na veliko TKA-NINA-GALANTERIJA, CELJE, je videl v kako težkem položaju se je podjetje nahajalo. Stisnjeni prostori so bili povrh vsega še temni in cenjeni odjemalci so se prerivali med policami in pultii. Poleg tega so bila skladišča občutno premajhna, da podjetje ni moglo

imeti na zalogi večjih količin prodajnega blaga.

Te okoliščine so narekovala delovnemu kolektivu TKANINA-GALANTERIJA, da je začel misliti na zgraditev nove prodajne hiše, in to zamisel tudi realiziral. V Stanetovi ulici, v prizidku Ljudskega magazina je podjetje uredilo moderno tekstilno skladišče z metriskim in kosovnim blagom.

TKANINA

To poslopje je urejeno po vseh pravilih moderne notranje ureditve trgovskih lokalov:

V pritličju, ki služi za razkladanje in nakladanje blaga je poleg tega še manjša skladišča in vratarica.

V prvem nadstropju: BOMBAŽNI ODDELEK (metrsko blago). Deleni, cefiri, vseh vrst svila, popelini, frenči, oxford, platno (belo in surovo), modri gradel in keper, hlačešina raznih vzorcev, svilena podlaga, kloti, flanele, žameti in dovetini, barhendi, plastike za vmesne podlage kot: kanafas, jadrovin, gradl za žimnice, brisače na m., sončne plahte itd.

V drugem nadstropju: VOLNENI ODDELEK (metrsko blago). Blago za ženske obleke, blago za moške obleke, blago za ženske in moške plašče, kamgarni, volneno blago iz česane in mikane preje, tropikalni itd. Bogata zaloga, moderni najnovejši vzorci.

NACIN POSLOVANJA JE HITER, SOLIDEN IN BREZ NAPORA...

Kot že rečeno, prihaja blago z avtomobili v pritličje, kjer ga razkladajo pod streho v priročno skladišče, od tu pa po nadstropjih presortirajo. Nobene nošnje ni več: to opravila dvigalo.

Stranka, ki blago izbere, nima prav nobene skrbi več. V vsakem nadstropju je poseben oddelek, kjer blago ocenijo in ga z dvigalom spravijo v pritličje. Tu ga delavci zavijejo ali zapro v zabojce, nato pa ga naložijo na vozila in ga odpremijo kamor je potrebno. Stran-

ke imajo priliko izbirati v prostornih in svetlih oddelkih. Strežno osebje je usposobljeno in vselej pripravljeno svetovati nakupovalcem.

Nabave v novih prostorih »TKANINE-GALANTERIJE« so naravnost užitek in veselje odjemalcev.

*

ZAGOTAVLJAMO NAŠIM CENJENIM STRANKAM, DA SO ZALOGE V NAŠIH SKLADIŠČIH KURANTNE, DA SMO DOBAVLJALI PRI PRIZNANIH TVRDKAH, KATERIH SLOVES JE NA SPLOŠNO ZNAN PO KVALITETNIH IZDELKIH IN PRISTOPNIH CENAH. CENJENIM STRANKAM SE TOPLO PRIPOROČAMO ZA OBISK V NOVO-UREJENIH SKLADIŠČIH

Skladišče volnenega blaga

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO

TKANINA - GALANTERIJA

CELJE

*
Telefoni:

Uprava podjetja: 21-35
Tekstilno skladišče: 21-36
Komerčila: 21-36
Galanterijsko skladišče: 21-38

*
OB TEJ PRILIKI IZRAŽAMO SVOJE PREPRICANJE, DA NAM BODO CENJENE STRANKE, TRGOVSKA PODJETJA NA DROBNO, KMETIJSKE ZADRUGE, OBRTNA PODJETJA itd., OSTALA ZVESTA.